

Valle Sparebank

Årsmelding og rekneskap 2017

152. forretningsår

ÅRSMELDING 2017

RAMMEVILKÅR FOR SPAREBANKANE

Veksten i norsk økonomi i 2017 vart normalisert etter to år med svak vekst. Prognosar frå Statistisk Sentralbyrå tyder på ein årsvekst i BNP for fastlands-Noreg på 2,0%, medan privat konsum auka med 2,5%.

Arbeidsløysa fall frå 4,4% i desember 2016 til om lag 4,0% ved utgangen av 2017. Ein strammare arbeidsmarknad ser ikkje ut til å medføre auka lønspress. For 2017 vil lønsveksten verte omlag 2,5%. Konsumprisane auka med 1,8% frå 2016 til 2017.

Og så kom det forventta omslaget i bustadmarknaden. I andre halvår av 2017 fall bustadprisane, etter mange år med sterk prisvekst i store delar av landet. Omslaget vart mest markert i hovudstaden, men godt synleg også i andre storbyar. Statistisk Sentralbyrå sin indeks for brukte bustader i Noreg var i 4. kvartal i 2017 4% lågare enn toppen i 1. kvartal same året. Noregs Bank heldt rentene uendra gjennom året, med ei foliorente på 0,5%. Bustadlånsrentene til bankane var ganske stabile rundt 2,5% i 2017.

Kredittveksten i norske hushald var 6,4% frå november 2016 til same månaden i 2017. Nivået på gjelda er rekordstor, trass i fallande bustadprisar. Finanstilsynet har innført nye og strenge retningslinjer for forbrukslån for å dempe låneveksten. Bustadlånsforskrifta frå desember 2016 vart vidareført og bankane fekk krav om auka motsyklisk kapitalbuffer, opp frå 1,5% til 2,0% i desember 2017.

Så langt har ikkje anten fall i bustadprisane, innstrammingar i bustadlånsforskrifta eller nye retningslinjer for forbrukslån klart å senke gjeldsveksten i særleg grad. Det høge gjeldsnivået gjer norsk økonomi sårbar, særleg for ytterlegare tilbakeslag i bustadprisane.

Eigenkapitalbevis syntte ei sterk utvikling gjennom 2017. OSEEX, som er delindeksen for eigenkapitalbevis på Oslo Børs, steig med 25% gjennom året.

Utanrikshandelen vart godt hjulpet av høgare oljepris, og Noreg endte med eit handelsoverskot på 160 milliardar kroner for 2017, opp 12,7% frå året før.

Ved utgangen av 2017 var utsiktene for 2018 gode for dei fleste næringane. Unnataket er bustadbygginga der tidene er meir usikre enn på mange år. Estimata frå analysemiljøa tilseier ein vekst på om lag 2% i Fastlands-Noregs BNP.

FORRETNINGS- OG MARKNADSTILHØVE FOR VALLE SPAREBANK

Valle Sparebank er ein frittstående og sjølvstendig sparebank i Valle kommune i Aust-Agder. Hovudkontoret ligg i Valle og banken har eit salskontor i Markensgate 2a i Kristiansand. Salskontoret i Kristiansand vart etablert i januar 2006. På grunn av aukande kundemasse i Vennesla vedtok styret i 2017 å etablere kontordag på Hunsøya Næringspark ein dag i veka. Tilbodet vart etablert i slutten av april 2017. På grunn av stor pågang frå nye kundar vart tilbodet auka til to kontordagar i januar 2018. Etableringa i Vennesla har ikkje medført auka bemanning, og det er tilsette ved Kristiansands-kontoret som driftar kontoret i Vennesla.

Valle Sparebank eig 0,41% av Eika-Gruppen AS, og er på den måten del av eit strategisk samarbeid mellom 69 små sparebankar i Noreg og OBOS. Eigarbankane, Eika-Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS utgjer Eika Alliansen. Eika er totalleverandør av bankprodukt og –tenester. I tillegg har Eika ansvar for å utføre ei rekkje

fellesoppgåver på vegne av eigarbankane. Det gjeld m.a. innkjøp av produkt og tenester innanfor IT og betalingsformidling, opplæring og kompetanseutvikling. Eika Boligkreditt AS har tilgang til den internasjonale marknaden for obligasjonar med føretrinsrett (OMF) og sikrar eigarbankane langsiktig og konkurransedyktig funding.

Valle Sparebank driv i hovudsak tradisjonell bankverksemd, m.a. betalingsformidling, sparing, lån og kredittar, men kan også tilby dei fleste finansielle produkt så som forsikring, aksjehandel, fondsprodukt og leasing.

Banken si primære kundegruppe er personkundar, og då særleg i Setesdal og Kristiansands-regionen. Sjølv om mange kundar bur utanfor Setesdal, er dette ofte kundar med ei eller anna knyting til Valle eller Setesdal. Innan Valle kommune har banken ein heilt dominerande marknadsposisjon, og innan Bykle kommune er også marknadsposisjonen sterk. I dag er i underkant av 30% av utlåna til kundar i Valle kommune.

I tillegg til personmarknaden representerer det lokale næringslivet, offentleg sektor og lag og organisasjonar i øvre Setesdal viktige kundegrupper for banken.

Folketalsutviklinga i marknadsområda til banken varierer mykje. Øvre Setesdal har dei siste åra slite med svak folketalutvikling. I Valle var 1236 personar heimehøyrande pr. 3.kvartal 2017, mot 1254 på same tidspunktet i 2016. Kristiansands-regionen opplever derimot sterk folketilvekst. Samla folketal i det banken definerer som satsingsområde på personkundemarknaden er om lag 120 000.

Heilt arbeidsledige i Valle kommune utgjer 1,5 % av arbeidsstyrken. Tilsvarende tal i Bykle kommune er 0,8 %, og 3,4 % i Kristiansands-regionen. Tala er noko lågare i høve til for eitt år sidan.

I fyrste halvdel av 2017 vart det til liks med dei ti føregåande åra gjennomført ei omfattande marknadsundersøking blant banken sine kundar. Valle Sparebank har svært nøgde og lojale kundar, og resultatata frå 2017 var dei beste banken nokosinne har oppnådd. Servicenivået og den personlege kontakta er område banken skårar høgt på i undersøkinga. Resultata frå undersøkingane vert nytta til å utvikle banken vidare.

Drifta av banken er lagt opp til at ho skal vere kostnadseffektiv, fleksibel, kundeorientert og med stor grad av personleg service. Risikoprofilen skal vere låg til moderat. Samstundes bør innteninga vere tilstrekkeleg til å sikre at banken held på den finansielle styrken som har vorte bygd opp gjennom tidene.

Banken har ingen forskings- og/eller utviklingsaktivitetar.

BALANSE - UTVIKLING

Banken har i 2017 hatt ein auke i forvaltningskapitalen på 101,1 mill. kr. Dette er ein auke på 6,7 % i høve til året før. Forvaltningskapitalen er pr. 31.12.2017 på 1 606,8 mill. kr.

Utlånsveksten er på 68,2 mill. kr eller 5,3%, og samla utlån er på 1 342,5 mill. kr. I tillegg har banken formidla lån til Eika Boligkreditt på til saman 621,8 mill. kr. Samla utlånsvekst, inklusive veksten i Eika Boligkreditt, utgjer 10,4% i 2016.

Det har vore ein auke i innskota på 45,3 mill. kr, eller 4,1%, slik at samla innskot no er på 1 161,9 mill. kr. Dette gjev ei innskotsdekning på 86,6%, mot 87,6 året før. For å finansiere utlån utover innskotsnivået har banken teke opp lån i pengemarknaden.

DRIFTSRESULTAT – NØKKELTAL

Resultatet av ordinær drift etter skatt er på kr 7,9 mill. mot kr 9,9 mill. året før. Skattekostnaden etter rekneskapen er kr 1,2 mill.

Styret vil gjere framlegg om at resultatet vert disponert slik:

Kr 7,9 mill. vert overført sparebanken sitt fond.

Sparebanken sitt fond og gåvefond utgjør opptent eigenkapital som ved utgangen av 2017 er 202,3 mill. kr. Eigenkapitalen er no 21,72 % av vektlagt balanse.

Kontantstraumsanalysen viser netto kontantstraum frå drifta på kr 8,2 mill. (kr 10,0 mill), netto kontantstraum frå løpande finansiell verksemd på kr -8,8 mill (kr -19,9 mill.), netto kontantstraum frå investeringsaktivitetar kr -2,7 mill. (kr -34,1 mill.), og netto kontantstraum frå finansiering på kr 49,9 mill. (kr 75,1 mill.). Netto endringar i kontantar og kortsiktige plasseringar kr 38,4 mill. (kr 21,1 mill), slik at likviditetsbeholdninga ved utgangen av 2017 var på kr 95,6 mill. (kr 57,1 mill.)

Rentenettoen har auka med om lag 0,5 mill. kr samanlikna med 2016 på grunn av volumvekst sidan rentemarginen er svekka. Marknadsrentene og konkurransesituasjonen har vore prega av stabilitet og banken har ikkje hatt vesentlege endringar i rentesetjinga i løpet av året

Provisjonsinntektene auka med 0,9 mill. kr, medan utbytte frå verdipapir i 2017 var på 2,2 mill. kr, mot 2,0 mill. kr året før.

I 2017 vart det inntektsført om lag 3,6 mill. kr knytt til sal av aksjar i DNB.

Sum driftskostnader er om lag 2,4 mill. kr høgare i 2017 enn året før. Aukninga skuldast i hovudsak høgare IT-kostnader, eingongskostnader knytt til ekstern bistand til engasjementsoppfølging og finansskatt.

Det er samla tapsført 6,1 mill. kr i rekneskapen, noko som er 4,4 mill. kr høgare enn året før og vesentleg over snittet dei siste åra. Den høge tapsføringa skuldast i hovudsak ei tapshending i eit næringsengasjement. Individuelle nedskrivningar utgjør totalt 7,8 mill. kr. I tillegg er det avsett 2,6 mill. kr på gruppevis nedskrivningar.

Utover dette har det ikkje vore hendingar i rekneskapsåret som har påverka resultatet særskild. Det har heller ikkje vore hendingar etter utgangen av rekneskapsåret som er viktige for resultatrekneskapen.

Styret er berre delvis nøgd med resultatet av drifta i 2017. Høgare utlånsstap enn normalt og eingongskostnader knytt til engasjementsoppfølging påverkar måloppnåinga i negativ lei. Korrigert for eingongshendingar er måloppnåinga i høve til strategiplanen tilfredsstillande. Styret kan stadfeste at alle føresetnader for drift av banken i komande år er til stades. Det er ikkje knytt vesentlege usikre faktorar til årsrekneskapen.

RISIKOSTYRING OG KONTROLL

Generelt om risikostyring og kontroll i verksemda

Bankverksemda inneber risiko. Styret har vedteke prinsippa for banken si risikostyring i form av overordna policydokument og områdepolicies for ulike risikoområde. Styret legg vekt på å ha ei aktiv oppfølging av prinsippa, og reviderer desse årleg. For bankverksemda samla kan banken akseptere låg til moderat risiko, medan risikonivået kan variere mellom ulike risikoområde.

Styret gjennomfører minst ein gong i året ein ICAAP-gjennomgang for å avdekke risikonivå og tilhøyrande kapitalbehov i bankverksemda.

BDO AS, Mandal har vore revisor i banken sidan våren 2007, men i 2017 vedtok generalforsamlinga i banken å teikne avtale med RSM Norge AS som ny ekstern revisor.

Banken nyttar seg aktivt av Eika VIS sine tenester i arbeidet med policydokument og verktøy til bruk i risikostyringa.

Dei viktigaste risikoområda er omtala her.

Kredittrisikoen

Kredittrisikoen, dvs. risikoen for at ein kunde ikkje kan oppfylle sine skyldnader rettidig, er den største risikoen i banken. Dersom heller ikkje verdien av den underliggjande pantetrygda er tilstrekkeleg til å dekke kravet ved misleghald og eventuell realisasjon av pantet, vil tap oppstå.

Styret vurderer det slik at banken, no som før, må kunne take noko større risiko innan kommunen enn utanfor. Styret vurderer likevel denne risikoen som moderat. Lån og garantiar er rimeleg godt sikra mot tap. Det vert lagt stor vekt på kunden sin økonomi og den trygda som vert stilt. Nedskrivningane på utlånsporteføljen har dei siste fem åra vore noko høgare enn snittet for norske bankar.

Det er få store engasjement, og omlag 88,6% av samla brutto utlån er lån til personkundar. Reknar ein med lån overført til Eika Boligkreditt AS er personkundedelen endå høgare; 92,2%. Dette gjer at kredittrisikoen er spreidd og lite konsentrert. Banken har avsett 7,8 mill. kr på individuelle, og 2,6 mill. kr på gruppevis nedskrivningar. Rekneskapsmessig tapskostnad i 2017 er om lag 6,1 mill. kr, vesentleg høgare enn normalt i banken. Årsaka til den høge tapskostnaden er ei tapshending knytt til eit næringsengasjement. Prognosar frå Noregs Bank tyder på at gjennomsnittleg tap på utlån og garantiar dei næraste 3 åra med noverande risikonivå vil ligge rundt 0,2% av samla utlån for norske bankar.

Det har vorte nytta eit risikoklassifiseringssystem for å lette styret si risikoovervaking. Resultatet av risikoklassifiseringsarbeidet i banken syner at 72% (69) av utlåna har låg risiko, 20% (21) normal risiko og 8% (10) høg risiko. Tal pr. 31.12.2016 i parentes. Utviklinga i risikosamansetjinga har med andre ord vore positiv i 2017. Nytt risikoklassifiseringssystem utarbeidd i samarbeid med andre Eika-bankar vart innført i 2015. Systemet byggjer på statistiske modellar som reknar ut sannsynet for misleghald. Tapsutsette engasjement og alle engasjement over ein viss storleik vert vurdert særskild. Alt dette er grunnlaget for nedskrivningane styret har gjort i løpet av året.

Banken har formidla bustadlån for i alt 621,8 mill. kr i Eika Boligkreditt AS. Dette er lån innanfor 60% av panteverdi og har såleis låg risiko. Om lag 34% av personkundelåna i banken er overførte til Eika Boligkreditt AS, mot 31% året før.

I 2017 har banken revidert kredittpolicy og vedteke retningslinjer for forbrukslån i tråd med krav frå Finanstilsynet. Kreditthandboka skal reviderast i 2018.

Likviditetsrisikoen

Likviditetsrisikoen er også eit vesentleg risikoområde i banken, og gjeld den risikoen som banken har for å ikkje ha tilstrekkelege likvidar ved forfall av skyldnader. Valle Sparebank skal ha ein låg likviditetsrisiko.

Balansen mellom innskots- og utlånsvolum avgjer behovet for å låne inn frå pengemarknaden. Valle Sparebank har i løpet av 2017 hatt ei noko fallande innskotsdekning, det vil seie innskot i pro-

sent av utlån. Innskotsdekninga var ved utgangen av året 86,6% mot 87,6% året før. Internt minimumskrav er fastsett til 85%. Innlånsbehov utover kundeinnskota er dekkja opp med lån frå Kredittforeninga for Sparebankar og obligasjonslån.

Innskot og lånerettar i Noregs Bank, trekkrettar i DNB utgjer saman med obligasjonsporteføljen den vesentlege delen av likviditetsbufferen. Pr. 31.12.2017 utgjorde trekkrettane i DNB 60 mill. kr. Det var pantsett verdipapir i Noregs Bank med ein samla låneverdi på 55,3 mill. kr. Samla obligasjonsportefølje og likvide rentefond utgjer på same tid 121,0 mill. kr. Innskot i Noregs Bank utgjer 22,7 mill. kr.

LCR (liquidity coverage ratio) er 181 pr. 31.12.2017, mot 122 på same tidspunkt året før. Minimumskravet er no 100.

Den generelle likviditetsrisikoen er om lag uendra i løpet av året. Innlånskostnadene for bankane har vore relativt stabile i 2017.

Styret har som tidlegare år revidert likviditetspolicyen, særleg med vekt på tilpassing til nye krav på likviditetsområdet.

Status på likviditetsområdet vert rapportert til styret kvartalsvis i høve til gjeldande krav og rammer i likviditetspolicyen. Likviditetsrisikoen har vore låg heile året, i tråd med bankens risikopolicy.

Eika Boligkreditt vert framleis vurdert som eit viktig verktøy som kan avlaste banken sitt eksterne fundingbehov og gjere banken konkurransedyktig i kampen om personkundelån. Det er klargjort ein utlånsportefølje som kan flyttast til Eika Boligkreditt for raskt å få tilgong til likviditet i ein krisesituasjon.

Strategisk risiko

Strategisk risiko er risikoen banken er utsett for som konsekvens av strategiske val. Måloppnåinga i høve til økonomiske måltal i strategiplanen har berre delvis vore tilfredsstillande i 2017. Det er gjennomført ei marknadsundersøking som syner at Valle Sparebank har svært nøgde og lojale kundar. Satsinga i Kristiansand og Vennesla har medført tilvekst av nye kundar i ei tid med fallande folketal i Valle kommune.

For å sikre eige sjølvstende har banken vald å vere medeigar av Eika-Gruppen AS. Valle Sparebank sin eigardel utgjer 0,41% av selskapet. Eika-Gruppen AS syter for utføring av ein del fellesoppgåver og gjev banken tilgong til å selje ei rekkje finansielle produkt. I tillegg har eigarskapet gjeve avkastning i form av eit årleg utbytte. Eika-Gruppen AS er også eit viktig talerøyr for små sparebankar når det gjeld å påverke framtidige rammevilkår.

Tidleg i 2018 sa 11 bankar opp alle avtalane med Eika Gruppen og dotterselskapa. Årsaka til oppseiinga er usemje om m.a. styringsmodell i alliansen, IT-strategi og kostnadsutvikling. Dei elleve bankane uttrykkjer samstundes at dei ynskjer å halde fram som alliansebankar, men at det vil krevje kursendring på dei nemnde områda. Oppseiinga inneber ein risiko for ei svekking av alliansesamarbeidet. For Valle Sparebank er det avgjerande med eit sterkt banksamarbeid, samstundes som at momenta dei 11 bankane grunnjev oppseiinga med er utfordringar Valle Sparebank kjenner seg godt att i. Valle Sparebank ynskjer å bidrage til at alle dei 69 alliansebankane framleis skal vere med i Eika Alliansen framover.

Risikoen for at ikkje banken har tilstrekkeleg og rett kompetanse for framtida er eit område styret har fokus på. Valle Sparebank har difor prioritert vidareutdanning og intern opplæring i fleire år. Banken har ein kompetanseplan som skal reviderast årleg. Kompetanseplanen set mål for kompetansenivået i banken og inneheld prioriterte tiltak for å nå måla. Mellom anna er det sett krav

om at alle kundefrågjevarane i banken skal vere autoriserte som finansielle rådgjevarar (AFR) og sertifiserte som forsikringsrådgjevarar (GOS). Ikkje mange bankar kan syne til tilsvarande tal når ein tek omsyn til bankens storleik.

Styret vedtok ny strategiplan i mars 2017.

Renterisikoen

Dersom rentereguleringsstidspunktet på innskot og utlån ikkje er tilnærma samanfallande, kan dette gjeve negative utslag på inn-teninga i banken. Denne risikoen er liten av di banken mest ikkje har innskot eller utlån til fast rente, og renta kan difor regulerast samtidig.

Lån som banken har teke opp i pengemarknaden har som regel ulik bindingstid. Låna vert regulert 3. kvar månad. Renterisikoen er difor også her liten. Banken har ingen handelsportefølje med obligasjonar. Pliktige likviditetsplasseringar i obligasjonar har korte rentereguleringsintervall slik at renterisikoen her er liten. Renterisikoen på obligasjonsmassen er no slik at dersom det vert ei renteendring på 1,0 % i marknadsrenta, vil dette slå ut i ei kursendring på kr 0,17 mill.

Aksjekurs og valutarisiko

Banken har i dag ingen portefølje av verdipapir for å utnytte svingingar i marknaden. Banken driv ingen handel med derivat eller valuta. Valle Sparebank er eigen valutabank ved kjøp og sal av valuta til kundar. Omsetjinga av valuta er lita, og risikoen for kurstap er dermed også låg.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er i hovudsak risikoen for tap knytt til den daglege drifta av banken. Svikt i datakommunikasjon, system og rutinar er døme på tapshendingar. Feil kan også oppstå på grunn av manglande kontrollar, kompetansesvikt, menneskeleg svikt og manglande oppfølging av lover og forskrifter.

Operasjonell risiko, inkludert rapportering av potensielle tapshendingar, vert rapport kvartalsvis til styret.

Internkontrollen i banken er ein viktig reiskap til å kartleggje og forbetre dette risikoområdet. Styret har årleg gjennomgang av internkontrollen.

Internkontroll

Banken har med utgangspunkt i forskrifter om internkontroll hatt gjennomgang av alle vesentlege risikoområde i banken. Internkontrollen vert stadfesta av ekstern revisor.

ORGANISASJON OG PERSONALE

I løpet av året har det vore fleire personalendringar i banken. Ingvill Rike og Helga Jonny Barstad sa opp stillingane sine etter om lag 30 og 20 års tenestetid. Frode J. Buen vart tilsett som ny bedriftsrådgjevar og hadde sin fyrste arbeidsdag 12.oktober.

Styret har fokus på at banken skal ha eit godt arbeidsmiljø. God intern informasjon og kommunikasjon vert vektlagt. Resultata frå årlege medarbeidarundersøkingar vert nytta til å forbetre arbeidsmiljøet. Valle Sparebank har teikna avtale om Inklude-

rande Arbeidsliv. Det totale sjukefråværet i rekneskapsåret utgjer totalt 0,5 % av total arbeidstid. Det har ikkje vore personskadar blant tilsette, eller materielle skadar i banken. Av 15 fast tilsette er 6 menn. Styret er for tida sett saman av 40% kvinner og 60% menn. Bortsett frå å prøve å få ei meir lik fordeling mellom kvinner og menn over tid, har det ikkje vore spesielle likestillingstema som har hatt fokus.

Banken si forureining av det ytre miljø vil stort sett vere av indirekte karakter, så som kjøp og bruk av reiser, energi, papir og andre forbruksgjenstandar, og avfall og avfallshandtering. Styret ser på dette som minimal forureining av det ytre miljø. Banken fører ikkje eige klimarekneskap, og har heller inga miljøsertifisering.

Banken har ikkje pålegg frå offentlege styresmakter som ikkje er fylgde opp.

VALLE SPAREBANK, SAMFUNNSANSVAR OG LOKAL-SAMFUNNET

Valle Sparebank legg til grunn ei sosialt ansvarleg forretningsdrift. Omsynet til samfunnsansvaret er innarbeidd i overordna retningslinjer under konkrete emne som etikk, antikvitvasking, helse, miljø og sikkerheit.

Valle Sparebank ynskjer å vere ein positiv aktør i utviklinga av lokalsamfunnet. Særleg i ei tid med store utfordringar i form av reduksjon i folketalet, og vanskar med å rekruttere kompetent personell til ledige stillingar i området, meiner styret det er viktig å stø små og store tiltak som kan vere med på å snu ein negativ trend.

Gjennom den årlege gåveutdelinga stør banken friviljug arbeid, lag og organisasjonar. I 2017 vart det delt ut i alt 1 023 000 kr mot 1 057 000 kr året før.

Banken har teikna sponsoravtalar med Valle IL, Setesdal vidaregåande skule avd. Valle, Valle Radio, Brokke AS, Sylvknappen AS og Bykle IL på til saman 300 000 kr årleg. I tillegg kjem tre individuelle sponsoravtalar med Elin Uppstad, Aron Åkre Rysstad og Audun Haugen. Alle unge og lovande idrottsutøvarar frå distriktet.

Valle Sparebank tok saman med Setesdal Spelemannslag og Valle kommune initiativet til å etablere eit fond for å stimulere etterspurnaden etter folkemusikkutøvarar. Fondet fungerer slik at tilskiparar som ynskjer å nytte lokale folkemusikkutøvarar kan søkje om delvis dekking av honoraret utøvarane skal ha. Frå og med 2010 vart ordninga utvida til å gjelde Bykle og Bygland.

Valle Sparebank har sekretariatsfunksjonen i Valle Næringslag.

Laget har til føremål å fremje næringsutvikling i kommunen. Alle private næringsdrivande kan vere medlemmer, og oppslutninga om laget har vore god. Likeins er banken medlem i sentrumsforeininga i Valle.

FRAMTIDSUTSIKTER

Heilt sidan kundane fekk banktenester tilgjengeleg på nett på slutten av 90-talet, har digitaliseringa endra næringa vår mykje. Langt på veg dei fleste kundane føretrekkjer å utføre dei daglege banktenestene der dei er, når dei måtte ynskje det. Medan det i mange år var dei manuelle betalingstenestene som vart erstatta av digitale løysingar, har ein dei siste åra opplevd at også rådgjevingstenestene fylgjer i same sporet. Denne utviklinga vil halde fram, og om få år vil truleg dei aller fleste av tenestene og produkta våre vere fullt ut digitaliserte. Det vil berre vere på dei mest kompliserte rådgjevingssområda, og ved behov for hjelp til å løyse feil i digitale kundeflater, kundane vil ha eit reelt behov for direkte og personleg kontakt. Erfaringane dei siste åra syner likevel at det er mange kundar, også blant dei unge, som framleis ynskjer denne menneskelege kontakta innimellom. Kundetilstrøyminga til bankar som profilerer seg med personleg service understrekar dette poenget. Det å tilpasse kompetansebehovet og ressursbruken i banken til denne utviklinga vil vere avgjerande for å lykkast som bank i ei digital framtid. Styret har tru på at nettopp små, lokale sparebankar har gode føresetnader til å kombinere enkle, digitale løysingar med personleg service og oppfølging og framleis spele ei sentral rolle i bankmarknaden dei neste åra.

Etter finanskrisa i 2008 har kapitalkrava til bankane auka så mykje at endåtil svært solide norske sparebankar må ha mykje meir fokus på kapitalplanlegginga. For å oppretthalde den finansielle soliditeten er lønsam drift og tilstrekkeleg avkastning avgjerande. Dei siste åra har kostnadsveksten på IT-området vore for høg i høve til å oppnå god nok lønsemd over tid. Styret vil arbeide aktivt for at bankane i Eika-samarbeidet søkjer fellesskapsløysingar som tilfredsstillar krava frå kundane, samstundes som at kostnadene er handterbare.

TAKK

Styret takkar alle medarbeidarane i banken for eit særst godt samarbeid og stor arbeidsinnsats i året som har gått. Styret takkar også alle tillitsvalde for godt samarbeid, og rettar takk til banken sine kundar og banksamband for tilliten og oppslutninga banken har hatt i 2017.

Valle, 13. februar 2018

Jostein Rysstad
Styreleiar

Anne Gjerden

Olav Mosdøl
Nestleiar

Geir Olav Uppstad

Gro Haatveit

Vidar H. Homme
Adm. banksjef

Resultatrekneskap

(i heile tusen)

	Noter	2017		2016	
Renteinntekter og liknande inntekter					
Renter og liknande inntekter av utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar		239		280	
Renter og liknande inntekter av utlån til og fordringar på kundar		41 828		39 628	
Renter og liknande inntekter av sertifikat, obligasjonar og andre renteberande papir		1 769		1 181	
Andre renteinntekter og liknande inntekter		1	43 837	2	41 091
Rentekostnader og liknande kostnader					
Renter og liknande kostnader på gjeld til kredittinstitusjonar		-3 538		-2 919	
Renter og liknande kostnader på innskot frå og gjeld til kundar		-9 360		-8 884	
Renter og liknande kostnader på utferda verdipapir		-1 162		-53	
Andre rentekostnader og liknande kostnader		-774	-14 834	-756	-12 612
NETTO RENTE- OG KREDITTPROVISJONSINNTEKTER	15		29 003		28 479
Utbytte og andre inntekter av verdipapir med variabel avkastning					
Inntekter av aksjar, andelar og andre verdipapir med variabel avkastning		2 186	2 186	1 963	1 963
Provisjonsinntekter og inntekter frå banktenester					
Garantiprovisjon		316		248	
Andre gebyr og provisjonsinntekter	24	8 000	8 316	7 179	7 427
Provisjonskostnader og kostnader med banktenester					
Andre gebyr og provisjonskostnader		-1 687	-1 687	-1 638	-1 638
Netto verdiendring og vinst/tap på valuta og verdipapir som er omløpsmidlar					
Netto verdiendring og vinst/tap på sertifikat, obligasjonar og andre renteberande verdipapir		118		256	
Netto verdiendring og vinst/tap på aksjar og verdip. m.var.avkastn.		126		370	
Netto verdiendring og vinst/tap på valuta og finansielle derivat		93	337	101	727
Andre driftsinntekter					
Driftsinntekter faste eigedomar	25	208		217	
Andre driftsinntekter		0	208	0	217
Løn og generelle administrasjonskostnader					
Løn	26,28a	-8 792		-8 335	
Pensjonar	27	-653		-662	
Sosiale kostnader		-1 887		-1 300	
Administrasjonskostnader		-8 025	-19 357	-8 528	-18 825
Avskrivningar m.v. av varige driftsmidlar og immaterielle eigedelar					
Ordinære avskrivningar	11	-498	-498	-445	-445
Andre driftskostnader					
Driftskostnader faste eigedomar		-651		-657	
Andre driftskostnader	29	-6 279	-6 930	-4 462	-5 119
DRIFTSKOSTNADER			-26 785		-24 389
DRIFTSRESULTAT FØR TAP			11 578		12 786
Tap på utlån, garantiar m.v.					
Tap på utlån	6	-5 624		-1 169	
Tap på garantiar m.v.		-473	-6 097	-529	-1 698
Nedskrivning/reversering av nedskrivning og vinst/tap på verdipapir som er anleggsmidlar					
Vinst/tap		3 579	3 579	1 257	1 257
RESULTAT AV ORDINÆR DRIFT FØR SKATT			9 060		12 345
Skatt på ordinært resultat	30		-1 195		-2 406
RESULTAT AV ORDINÆR DRIFT ETTER SKATT			7 865		9 939
Resultat for rekneskapsåret			7 865		9 939
Overføringar og disponeringar	18				
Overført til sparebankens fond		7 865		8 939	
Overført til gåvefond		0	7 865	1 000	9 939

Balanse

(i heile tusen)

EIGEDELAR

Kontantar og fordringar på sentralbankar

Kontantar og fordringar på sentralbankar

Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar

Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar utan avtalt løpetid

Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar med avtalt løpetid

Utlån til og fordringar på kundar

Kasse-/drifts- og brukskredittar

Byggjelån

Nedbetalingslån

Sum brutto utlån og fordringar på kundar

- individuelle nedskrivningar

- gruppevisse nedskrivningar

Sum netto utlån og fordringar på kundar

Overtekne eigedelar

Sertifikat/obligasjonar og andre renteberande verdipapir med fast avkastning

Utfærda av det offentlege:

Sertifikat og obligasjonar

Utfærda av andre:

Sertifikat og obligasjonar

Aksjar, partar og andre verdipapir med variabel avkastning

Aksjar, partar og grunnfondsbevis

Varige driftsmidlar

Maskiner, inventar og transportmidlar

Bygningar og andre faste eigedomar

Andre eigedelar

Andre eigedelar

Forskotsbetalte ikkje påkomne kostnader

og opptente ikkje mottekne inntekter

Opptente, ikkje mottekne inntekter

Overfinansiering av pensjonsskyldnader

Andre forskotsbetalte ikkje påkomne kostnader

SUM EIGEDELAR

GJELD OG EIGENKAPITAL

GJELD

Gjeld til kredittinstitusjonar

Lån og innskot frå kredittinstitusjonar utan avtalt løpetid

Lån og innskot frå kredittinstitusjonar med avtalt løpetid

Innskot frå og gjeld til kundar

Innskot frå og gjeld til kundar utan avtalt løpetid

Innskot frå og gjeld til kundar med avtalt løpetid

Gjeld stifta ved utfæring av verdipapir

Sertifikat og andre kortsiktige låneopptak

Ihendehavarobligasjonslån

Anna gjeld

Anna gjeld

Påkomne kostnader og mottekne ikkje opptente inntekter

Påkomne kostnader og mottekne ikkje opptente inntekter

Noter

31.12.2017

31.12.2016

24 768 24 768

24 507 24 507

66 008

25 836

4 800 70 808

6 800 32 636

13 671

12 122

0

1 010

1 328 797

1 261 106

1 342 468

1 274 238

-7 774

-2 532

-2 600

-2 600

1 332 094

1 269 106

- -

4 650 4 650

30 044

24 200

78 238 108 282

85 719 109 919

49 347 49 347

45 234 45 234

1 545

1 340

13 093 14 638

13 376 14 716

572 572

482 482

2 584

1 935

2 029

779

1 712 6 325

1 751 4 465

1 606 834

1 505 715

1

13

160 465 160 466

160 475 160 488

638 147

608 473

523 742 1 161 889

508 108 1 116 581

0

0

74 915 74 915

25 000 25 000

4 582 4 582

5 628 5 628

1 931 1 931

2 715 2 715

Balanse

(i heile tusen)

Avsetjing for påkomne kostnader og skyldnader

Pensjonskyldnader
Utsett skatt

Noter

27, 30

31.12.2017

31.12.2016

0
678 678

0
392 392

SUM GJELD

1 404 461

1 310 804

EIGENKAPITAL

Opptent eigenkapital

Sparebankens fond
Gåvefond

18,19

196 493
5 880 202 373

188 008
6 903 194 911

SUM EIGENKAPITAL

202 373

194 911

SUM GJELD OG EIGENKAPITAL

1 606 834

1 505 715

Postar utanom balansen

Garantiansvar
Andre skyldnader
Obligasjonar stilte som trygd

20

60 248
31 879
57 212

61 646
33 399
31 632

Valle, 31.12.2017 / 13.2.2018

I styret for Valle Sparebank

Jostein Rysstad
Jostein Rysstad
Styreleiar

Geir Olav Uppstad
Geir Olav Uppstad

Olav Mosdøl
Olav Mosdøl
Nestleiar

Anne Gjerden
Anne Gjerden

Gro Haatveit
Gro Haatveit

Vidar H. Homme
Vidar H. Homme
Adm. banksjef

Valle Sparebank i tida 1970 - 2017

(Mill. kr)	1970	1980	1990	2000	2008	2009	2010	2015	2016	2017
Innskot	25	77	249	371	825	865	918	1068	1117	1162
Utlån	13	45	196	416	951	960	999	1195	1274	1342
Eigne fond	0,9	7	35	87	134	142	152	187	195	202
Forvaltning	26	85	285	471	1217	1179	1222	1374	1506	1607

Desse styrer banken

Kundevalde medlemmer i generalforsamlinga

Anna Stella Karlsdottir, Egil Åmlid, Tarald Helle, Inger Aamli, Ånund Viki, Torhild Bjørgum Åkre, Petra Marie Trydal, Tor Espen Helle

Kommunevalde medlemmer til generalforsamlinga

Gjermund Flaten, Gyro Uppstad, Knut Hagen, Liv Bratlie Løyland, Tarald Myrum, Henri Tore Viki, Sissel Åkre, Knut E. Haugland

Valde av dei tilsette

Erling Sagneskar, Gro Haatveit

Styret

Jostein Rysstad - leiar
Olav Mosdøl - nestleiar
Anne Gjerden, Gro Haatveit, Geir Olav Uppstad

Revisjon

RSM v/ Hans Olav Noraberg

Personalet

Anette U. Viki - løn
Anne-Gunn Homme - økonomileiar
Björg Åkre - depotansvarleg
Erling Sagneskar - sal og rådgjeving, Valle
Frode J. Buen - bedriftsrådgjevar, Valle
Gro Haatveit - sal og rådgjeving, Kristiansand
Ingunn Åkre Uppstad - daglegbank
Karen Marie Rike Lund - daglegbank
Kari Brottveit Rysstad - sal og rådgjeving, Valle
Kåre Rike - it- og driftsansvarleg
Liv Gunn Viki - reinhald
Margit Homme - daglegbank
Torleiv Hovet - avdelingsleiar sal og rådgjeving, Kristiansand
Tor Arild Rysstad - sal og rådgjeving, Kristiansand
Vidar H. Homme - administrerande banksjef

Note 1 - Generell info - rettvise bilete

Bankens årsrekneskap er utarbeidd i samsvar med rekneskapslova av 1998, forskrift om årsrekneskap for bankar samt god rekneskapskikk, og gjev eit rettvise bilete av bankens resultat og stilling. Under enkelte noter er det teke med ytterlegare forklaring og det er synt til postar i resultatrekneskap og balanse. Alle beløp i resultatrekneskap, balanse og noter er i heile tusen kroner dersom ikkje anna er oppgjeve.

Note 2 - Rekneskapsprinsipp

Bruk av estimat

Leinga har nytta estimat og føresetnader som har påverka resultatrekneskapen og verdsetjinga av eigedelar og gjeld, samt usikre eigedelar og forpliktingar på balansedagen under utarbeidinga av rekneskapen i tråd med god rekneskapskikk.

Periodisering av renter, provisjonar og gebyr

Renter, provisjonar og gebyr vert ført i resultatrekneskapen etter kvart som desse vert opptente som inntekter eller påløper som kostnader. Utrekningar syner at etableringsgebyra ikkje overstig kostnadene som oppstår ved etablering av det enkelte utlån. Dei vert difor ikkje periodiserte over lånets løpetid.

Inntektsføring/kostnadsføring

Forskotsbetalte inntekter ved slutten av året vert periodiserte og førte som gjeld i balansen. Opprente, ikkje betalte inntekter ved slutten av året vert inntektsførte og førte som eigedel i balansen. På engasjement der det vert gjort nedskrivningar for tap, vert renteinntekter resultatført ved bruk av effektiv rentemetode. Aksjeutbytte vert inntektsført i det året utbyttet vert utbetalt. Realisert kursgevinst/-tap vert resultatført ifylgje FIFU-prinsippet. Det vil seie at den enkelte handel for vedkomande verdipapir vert reskontrofert og resultatført separat. Kjøp og sal av verdipapir vert bokført på oppgjærstidspunktet

UTLÅN – OMTALE OG DEFINISJONAR

Vurdering av utlån

Bankens utlån er vurdert til verkeleg verdi på utbetalingstidspunktet. I etterfølgjande periodar vert utlån vurdert til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. Amortisert kost er anskaffelseskost med frådrag for betalt avdrag på hovudstol samt eventuelle nedskrivningar for verdifall. Gebyr ved etablering av lån overstig ikkje kostnadene og vert inntektsført løpande. Utlån vurdert til amortisert kost vil difor vere tilnærma lik pålydande av låna

Bustadlån overført til og formidla til Eika Boligkreditt AS (EBK) er ikkje balanseført. Den vesentlege risikoen er vurdert å vere overført til EBK, også for overførte lån som tidlegare har vore på bankens balanse, og er difor frårekna.

Handsaming av engasjement som ikkje er misleghaldne

Banken gjennomfører ei kvartalsvis vurdering av utlåns- og garantiporteføljen for både nærings- og personkundar. Engasjement over 2 mill. kr og risikoklasse 8 til 10 vert vurderte særskild. For engasjementa er det verdien av trygda banken har, betalingsevna til låntakar etc. som vert vurdert. Dersom gjennomgangen syner at tap kan påreknast, vert tapet bokført i rekneskapen som individuell nedskrivning.

Handsaming av misleghaldne engasjement

Eit lån er å rekne som misleghaldne når låntakar ikkje har betalt forfalte terminar innan 90 dagar etter terminforfall, eller når rammekredittar ikkje er innedekka innan 90 dagar.

Ved misleghald vert kundens samla engasjement vurdert. Låntakar si tilbakebetalingsevne og sikkerheiter avgjer om eit tap må påreknast. Sikkerheiten vert vurdert til estimert realisasjonsverdi, med frådrag for salskostnader. Dersom det ligg føre objektive bevis på verdifall på bankens fordringar, vert dette ført som individuelle nedskrivningar.

Handsaming av konstaterte tap

Ved misleghald over 90 dagar, konkurs, avvikling eller akkord, vert engasjementet vurdert med omsyn til sikkerheit og betalingsevne for å få oversikt over risikoen banken har for tap. Ved objektive bevis på verdifall på engasjementet, vert engasjementet normalt først handsama som individuell nedskrivning. Engasjementet vert rekna som endeleg tapt når konkurs eller akkord er stadfesta, tvangspant ikkje har ført fram eller som fylgje av rettskraftig dom eller inngått avtale. Utrekna verdifall på engasjementet vert då ført som konstateret tap, eventuelle individuelle nedskrivningar vert førte til inntekt. Endeleg konstaterte tap vert fjerna fra bankens låneportefølje og frå individuelle nedskrivningar månaden etter at alle sikkerheiter er realiserte og det er konstaterat at kunden ikkje er søkjegod.

Reversering av tidlegare tapsavsette engasjement

Reversering av tidlegare tapsavsette engasjement skal skje i den utstrekning tapet er redusert og objektivt kan knyttast til ei hending som har skjedd etter nedskrivningstidspunktet.

Handsaming av nedskrivningar på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån vil seie nedskrivning utan at det enkelte tapsengasjement er identifisert. Nedskrivninga er basert på objektive bevis for verdifall i bankens låneportefølje ut frå bankens vurdering av risiko for manglende betalingsevne basert på ein analyse av risiko og historiske tapstal, og med grunnlag i bankens risikoklassifiseringssystem. Andre forhold kan vere verdifall på fast eiendom ved høgare marknadsrenter, svikt i betjeningsevne ved markert rentepoppgang eller nedbemanning på større arbeidsplassar.

FINANSIELLE INSTRUMENT

Finansielle derivat

Banken kan nytte seg av finansielle derivat for å kunne sikre eksponering mot renterisiko som oppstår gjennom banken si verksemd. Det er ingen uteståande derivatavtalar pr 31.12.2017.

VERDIPAPIR

Verdipapirporteføljen vert spesifisert og verdvurdert ved utløpet av kvar rekneskapsperiode (månadleg). Omløpsporteføljen og anleggsparteføljen vert verdvurdert etter ulike reglar og kvar for seg. Sjå note 8 og 10.

Obligasjonar og sertifikat

Banken har obligasjonar definert som andre omløpsmidlar. Andre omløpsmidlar er vurdert til den lågaste verdien av kjøpskostnad og verkeleg verdi. Obligasjonsporteføljen er sett saman i tråd med krav til avkastning og risiko og er ein del av bankens likviditetsbuffer. Forvaltninga av obligasjonsporteføljen er sett ut til ein profesjonell aktør, og forvaltaren står også for verdifastsetjinga av verkeleg verdi for dei enkelte obligasjonane og sertifikata. Det vert lagt til grunn prisar notert i

marknaden. Når noterte prisar ikkje føreligg vert verkeleg verdi utrekna i spread-matrise utarbeidd av Verdipapirfondenes forening.

Aksjar og eigenkapitalbevis

Banken har obligasjonar definert som andre omløpsmidlar. Andre omløpsmidlar er vurdert til den lågaste verdien av kjøpskostnad og verkeleg verdi. Obligasjonsporteføljen er sett saman i tråd med krav til avkastning og risiko og er ein del av bankens likviditetsbuffer. Forvaltninga av obligasjonsporteføljen er sett ut til ein profesjonell aktør, og forvaltaren står også for verdifastsetjinga av verkeleg verdi for dei enkelte obligasjonane og sertifikata. Det vert lagt til grunn prisar notert i marknaden. Når noterte prisar ikkje føreligg vert verkeleg verdi utrekna i spread-matrise utarbeidd av Verdipapirfondenes forening.

VARIGE DRIFTSMIDLAR OG IMMATERIELLE EIGEDELAR

Varige driftsmidlar

Varige driftsmidlar vert i balansen vurdert til kjøpskostnad, fråtrekt ordinære bedriftsøkonomiske avskrivningar og eventuelle nedskrivningar. Nedskrivningar vert gjort i den utstrekning gjenvinnbart beløp er lågare enn balanseført verdi. Det vert nedskrive til gjenvinnbart beløp. Sistnemnde er høgaste av salsverdi og bruksverdi. Ordinære avskrivningar vert utrekna på grunnlag av eigedelens forventa økonomiske levetid og eventuelle restverdi.

Immaterielle eigedelar

Banken har ingen immaterielle eigedelar.

PENSJONSSKYLDNADER OG PENSJONSKOSTNADER

01.01.2015 gjekk banken over til å føre pensjonskostnader etter IAS 19R. Ytingsordningane vert aktuareutrekna og kostnadsførte årleg under "løn og generelle administrasjonskostnader". Innskotssordningar vert kostnadsførte med årspremien under same posten. Aktuareutrekna pensjonsskyldnad, dvs. differansen mellom utrekna påkomen skyldnad og verdien av pensjonsmidlane, vert ført i balansen anten som langsiktig gjeld (viss negativ), eller som anleggsmiddel (viss positiv). Føresetnadene som vert lagde til grunn for utrekning av pensjonsskyldnader vert revurderte årleg. Rekneskapsmessig handsaming av ny AFP-ordning (ytingsbasert fleiføretaksordning) vil, grunna manglande informasjon og pålitelegheit i utrekningane, likestillast med innskotsordning og kostnadsførast med årets premiebetaling inntil avklaring omkring utrekningane ligg føre.

SKATT

Skattar vert kostnadsførte når dei påløper og er knytt til det rekneskapsmessige resultatet før skatt. I tillegg inngår 0,15% formueskatt i skattekostnaden. Netto utsett skatt er utrekna med 25 % på grunnlag av midlertidige skilnader som eksisterer mellom rekneskapsmessige og skattemessige verdiar. Skatteaukande og skattereduserande midlertidige skilnader, som reverserer eller kan reversere i same periode, er utlikna og nettoført. Årets skattekostnad omfattar betalbar skatt for inntektsåret og endringar i utsett skatt og utsett skattefordel. Eventuelle endringar i utsett skatt og utsett skattefordel vert synt som årets skattekostnad i resultatrekneskapen saman med betalbar skatt for inntektsåret. Utsett skatt vert utrekna på bakgrunn av skilnader mellom rapporterte skattemessige og rekneskapsmessige resultat som vil utliknast i framtida

OMREKNINGSREGLAR FOR VALUTA

Pengepostar i utanlandsk valuta er vurdert til kursen pr 31.12.

LANGSIKTIG GJELD

Obligasjonsgjeld vert oppført til nominelt beløp med justering av over- eller underkurs. Over-/underkursen vert inntekts- eller kostnadsført lineært som ei justering til løpande renter over lånets løpetid. Porteføljen av egne obligasjonar kjem til frådrag på obligasjonsgjelda og vert presentert på eiga linje.

KONTANTSTRAUMOPPSTILLING

Kontantstraumar fra operasjonell drift av banken er definert som løpande renter fra utlåns- og innskotsverksemda mot kundar, netto inn- og utbetalinger fra utlåns- og innskotsverksemda, samt utbetalningar generert frå kostnader knytt til bankens ordinære verksemd. Investeringsaktivitetar er definert som kontantstraumar frå verdipapirtransaksjonar. I tillegg vert kontantstraumar knytt til investeringar i driftsmidlar og eigedomar tekne med. Finansieringsaktivitetar (funding) inneheld kontantstraumar frå opptak og nedbetaling av obligasjonsgjeld og marknadsinnlån.

Banken har ikkje dotterselskap eller tilknytta selskap som inneber krav om konsernrekneskap.

Note 3 - Dotterselskap og tilknytta selskap

Banken har ingen dotterselskap og/eller tilknytta selskap.

Note 4 - Finansiell risiko

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikkje kan innfri betalingskyldnadene sine ved forfall. Innskotskundane i banken kan i praksis på kort varsel disponere innskotskapitalen sin. Derimot vil lånekundane ynske langsiktig finansiering og kredittrammer. På denne måten vert banken eksponert for likviditetsrisiko.

Banken har interne måltal for likviditet, og måloppnåing vert kvartalsvis rapportert til styret. LCR ved utgangen av året var 181, minstekravet er 80. Banken har sett ei minimumsgrense på 85 % innskotsdekning. Innskotsdekninga utgjir 86,55 % pr. 31.12.2017 mot 87,63 % året før.

For å fylle dette likviditetsgapet finansierer banken seg også gjennom langsiktige innlån fra penge- og kapitalmarknaden. Forfallstrukturen går fram av note 15 om gjeld. Kommitterte trekrettar i DNB, kr 60 mill, er på kort sikt sentral i denne sammenhengen, sjølv om rammene i liten grad har vore nytta gjennom 2017.

Likviditetssituasjonen vert vurdert som god.

Innskot frå kundar som ikkje har oppseiing er rapportert i kolonna utan løpetid. Dette er i tråd med Finansilsynet si forskrift for slik rapportering.

Restløpetid for hovedpostar i balansen

Post i balansen	Sum	Inntil 1 mnd	1 mnd - 3 mnd	3 mnd - 1 år	1-5 år	Over 5 år	Utan restløpetid
Eigedeler:							
Kontantar og fordringar på sentralbanken	24 768	24 768					
Utlån til og fordring på kredittinstitusjonar	70 808	66 008			4 800		
Utlån til og fordring på kundar	1 332 094		19 311	54 490	246 351	1 022 316	-10 374
Obligasjonar og sertifikat	108 282		2 000	31 973	74 309		
Andre eigedelspostar	70 882						70 882
Sum eigedelspostar	1 606 834	90 776	21 311	86 463	325 460	1 022 316	60 508
- av dette utanlandsk valuta	0						
Gjeld:							
Gjeld til kredittinstitusjonar	160 466	466			160 000		
Innskot og gjeld til kundar	1 161 889		480 947				680 942
Gjeld stifta ved utferding av verdipapir	74 915			25 000	49 915		
Anna gjeld	7 191	3 847	457	2 209	678		
Eigenkapital	202 373						202 373
Sum gjeld og eigenkapital	1 606 834	4 313	481 404	27 209	210 593	0	883 315
- av dette utanlandsk valuta	0	0					
Netto likv. eksponering på balansen	0	86 463	-460 093	59 254	114 867	1 022 316	-822 807
- av dette utanlandsk valuta	0	0	0	0	0	0	0

Kreditrisiko

Kreditrisiko er risikoen for at banken vert påført tap på grunn av at motparten ikkje er i stand til å innfri skyldnadene sine ved forfall. Sjå note 6 for informasjon om kreditrisiko i utlånsgasjement.

Kreditrisiko representerer det største risikoområdet for banken, og vedkjem alle fordringar på kundar som i hovudsak er utlån. Også andre utferda kredittar, garantiar, renteberande verdipapir, innvilga ikkje opptrekte kredittar har i seg kreditrisiko. Det same gjeld motpartarisiko som oppstår gjennom derivat og valutakontrakter.

Marknadsrisiko

Marknadsrisiko oppstår som følgje av opne posisjonar i rente-, valuta eller eigenkapitalinstrument, og er nedanfor nærare omtala under renterisiko, valutarisiko samt prisrisiko. Risikoen er knytt til resultatssvingingar som følgje av endringar i marknadsprisar og kursar.

Renterisiko

Renterisiko oppstår som ei følgje av at utlån- og innlånsværksemda til banken ikkje har samanfallande rentebinding. Dette inneber at når marknadsrenta endrar seg, kan banken fyrst gjennomføre ei renteendring på dei ulike balansepostane med utgangspunkt i regelverk og avtaler. Ei endring av marknadsrentene vil difor medføre ein auke eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatrekneskapen.

Banken har ei låg fastrenteeksponering. Fastrentelån utgjer kr 5,5 mill pr. 31.12.2017. Fastrenteinnskot utgjer ved utgangen av året kr 0 mill. Netto renterisiko knytt til utlån- og innlånsværksemda vert vurdert som låg.

Obligasjonsporføljen har ein gjennomsnittleg durasjon på 0,14. Dette gjev ein rentesensitivitet ved 1 % renteendring på kr 170.101 ved utgangen av året.

Bankens samla renterisiko vert vurdert som låg.

Tid fram til renteregulering for eigedelane og skyldnadene til banken framgår av tabellen nedanfor.

Renteendringstidspunkt for hovedpostar i balansen.

Post i balansen	Sum	Inntil 1 mnd	1 mnd - 3 mnd	3 mnd - 1 år	1-5 år	Over 5 år	Utan rente ekspon.
Eigedeler:							
Kontantar og fordringar på sentralbanken	24 768	22 652					2 116
Utlån til og fordring på kredittinstitusjonar	70 808	66 008					4 800
Utlån til og fordring på kundar	1 332 094		1 336 971		2 754	2 743	-10 374
Obligasjonar og sertifikat	108 282	28 112	76 171	3 999			
Andre eigedelspostar	70 882						70 882
Sum eigedelspostar	1 606 834	116 772	1 413 142	3 999	2 754	2 743	67 424
- av dette utanlandsk valuta	0						
Gjeld:							
Gjeld til kredittinstitusjonar	160 466		160 466				
Innskot og gjeld til kundar	1 161 889		1 161 889				
Gjeld stifta ved utferding av verdipapir	74 915		74 915				
Anna gjeld	7 191						7 191
Eigenkapital	202 373						202 373
Sum gjeld og eigenkapital	1 606 834	0	1 397 270	0	0	0	209 564
- av dette utanlandsk valuta	0	0					
Netto rente eksponering på balansen	0	116 772	15 872	3 999	2 754	2 743	-142 140
- av dette utanlandsk valuta	0	0					

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for tap som følgje av endringar i valutakursar.

Banken har ikkje andre balansepostar i utanlandsk valuta enn kassebeholdninga. Denne er omrekna til norske kroner basert på kursen ved utgangen av året. Risiko for valutatap vert ikkje vurdert som vesentleg.

Prisrisiko

Investeringa banken har i eigenkapitalinstrument er avgrensa og utgjer pr 31.12.2017 kr 36,7 mill. Spesifikasjon går fram av note 10

Note 5 – Finansielle derivat og instrument

Banken kan berre nytte finansielle derivat og instrument til sikringsføremål, men har ikkje nytta slike dei siste to åra.

Note 6 – Utlån

Beløpet som best representerer banken si maksimale eksponering for kredittisiko overfor kundar (definert i note 4), utan å take omsyn til sikkerheiter eller andre kredittforbetringar, er bokført verdi av netto utlån tillagt garantiar og ikke opptrekte, gjevne kredittrammer.

Banken si maksimale eksponering for kredittisiko	31.12.2017	31.12.2016
Brutto utlån	1 342 468	1 274 238
Nedskrivning på individuelle utlån	-7 774	-2 532
Nedskrivning på grupper av utlån	-2 600	-2 600
Netto utlån	1 332 094	1 269 106
Garantiar	19 148	24 913
Ikke opptrekte kredittrammer	23 550	25 069
Maksimal eksponering for kredittisiko	1 374 792	1 319 088
Bankens utlån formidla gjennom Eika Boligkreditt	621 847	505 654

Sikkerheiter

Banken nyttar sikkerheiter for å redusere kredittrisikoen. Sikkerheiter kan vere i form av fysisk sikkerheit, kontantdepot eller avtala motrekning. Fysisk sikkerheit skal som hovudregel vere forsikra og kan for eksempel vere bygningar, bustader, driftsmidlar og/eller varelager. Sikkerheitens verdi vert fastsett til verkeleg verdi med førehandsbestemt %-fradrag avhengig av type sikkerheit. Ved vurdering av verdien til sikkerheita vert det i utgangspunktet lagt til grunn fortsatt drift, med unntak for dei tilfella der det allereie er gjennomført ei nedskrivning.

Verkeleg verdi av sikkerheitene for utlån	2017	2016
SUM	1 881 418	1 648 468

Sjå tabell for misleghaldne og tapsutsette lån for informasjon om verdi av sikkerheiter for misleghaldne og tapsutsette lån.

Prinsipp for risikoklassifisering

Risikoklassifiseringa er ein integrert del av kredittvurderingsprosessen. Systemet mogleggjer ei god overvaking av risikoutviklinga i banken si engasjementsportefølje.

Valle Sparebank har i 2015 endra prinsipp for risikoklassifisering. Den nye modellen er felles for alle Eikabanker og er utvikla i samarbeid med AAA Soliditet.

Modellen som no vert brukt er ein sannsynlighetsbasert (PD - probability of default) risikoklassifiseringsmodell som er delt i to hovudmodellar - ein for personmarknad og ein for bedriftsmarknad. Det er også eit modellmessig skille mellom eksisterande (6 mnd eller meir) og nye kundar. Risikoklassifiseringsmodellen er delt inn i tre delmodellar: 1. Ekstern (generisk) modell 2. Intern (atferds) modell 3. Makromodell.

Ny kunde	over 6 mnd	
Generisk modell (ca 95%)	Personmarknad:	Bedriftsmarknad:
Makromodell (ca 5%)	Adferdsmodell ca 69%	Adferdsmodell ca 59%
	Generisk modell ca 29%	Generisk modell ca 39%
	Makromodell ca 2%	Makromodell ca 2%

Klassifiseringa er delt inn i 12 grupper der 1 representerer minst risiko og 12 størst risiko.

Spesifikasjon på risikoklasse 31-12-2017

Samla 31-12-2017		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantiar	Unyttta kreditt	Individuell nedskrivning
Akk. risikoklasse 1 - 3	låg	996 372	71,9%	986 771	1 139	8 462	0
Akk. risikoklasse 4 - 7	middels	278 572	20,1%	252 075	13 580	12 917	0
Akk. risikoklasse 8 - 12	høg	110 087	7,9%	103 608	4 354	2 125	7 774
Uklassifisert	høg	135	0,0%	14	75	46	0
SUM		1 385 166	100,0%	1 342 468	19 148	23 550	7 774

Berre ein mindre del av engasjementa er uklassifiserte, og er da tekne med som høg risikoklasse.

Personmarknaden 31-12-2017		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantiar	Unyttta kreditt	Individuell nedskrivning
Akk. risikoklasse 1 - 3	låg	958 021	80,0%	951 245	679	6 097	0
Akk. risikoklasse 4 - 7	middels	172 887	14,4%	172 104	0	783	0
Akk. risikoklasse 8 - 12	høg	66 322	5,5%	65 478	200	644	1 245
Uklassifisert	høg	13	0,0%	13	0	0	0
SUM		1 197 243	100,0%	1 188 840	879	7 524	1 245

Berre ein mindre del av engasjementa er uklassifiserte, og er da tekne med som høg risikoklasse.

Bedriftsmarknaden 31-12-2017		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantiar	Unyttta kreditt	Individuell nedskrivning
Akk. risikoklasse 1 - 3	låg	38 350	20,4%	35 526	460	2 365	0
Akk. risikoklasse 4 - 7	middels	105 685	56,2%	79 971	13 580	12 134	0
Akk. risikoklasse 8 - 12	høg	43 765	23,3%	38 130	4 154	1 481	6 529
Uklassifisert	høg	122	0,1%	1	75	46	0
SUM		187 922	100,0%	153 628	18 269	16 026	6 529

Berre ein mindre del av engasjementa er uklassifiserte, og er da tekne med som høg risikoklasse.

Spesifikasjon på risikoklasse 31-12-2016

Samla 31-12-2016		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantiar	Unyttta kreditt	Individuell nedskrivning
Akk. risikoklasse 1 - 3	låg	910 666	68,8 %	901 865	1 073	7 728	0
Akk. risikoklasse 4 - 7	middels	276 389	20,9 %	247 968	16 439	11 982	0
Akk. risikoklasse 8 - 12	høg	137 079	10,4 %	124 393	7 326	5 360	2 532
Uklassifisert	høg	87	0,0 %	12	75	0	0
SUM		1 324 221	100,0 %	1 274 238	24 913	25 070	2 532

Berre ein mindre del av engasjementa er uklassifiserte, og er da tekne med som høg risikoklasse.

Personmarknaden 31-12-2016		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantiar	Unyttta kreditt	Individuell nedskrivning
Akk. risikoklasse 1 - 3	låg	871 054	78,0 %	864 326	643	6 085	0
Akk. risikoklasse 4 - 7	middels	178 494	16,0 %	177 373	200	921	0
Akk. risikoklasse 8 - 12	høg	66 837	6,0 %	66 598	194	45	1 892
Uklassifisert	høg	11	0,0 %	11	0	0	0
SUM		1 116 396	100,0 %	1 108 308	1 037	7 051	1 892

Berre ein mindre del av engasjementa er uklassifiserte, og er da tekne med som høg risikoklasse.

Bedriftsmarknaden 31-12-2016		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantiar	Unyttta kreditt	Individuell nedskrivning
Akk. risikoklasse 1 - 3	låg	39 612	19,1 %	37 539	430	1 643	0
Akk. risikoklasse 4 - 7	middels	97 896	47,1 %	70 596	16 239	11 061	0
Akk. risikoklasse 8 - 12	høg	70 240	33,8 %	57 794	7 132	5 314	640
Uklassifisert	høg	77	0,0 %	1	75	1	0
SUM		207 825	100,0 %	165 930	23 876	18 019	640

Berre ein mindre del av engasjementa er uklassifiserte, og er da tekne med som høg risikoklasse.

Det er ein del forskjovningar mellom risikoklassene i 2017 samanlikna med 2016. Risikoklasse låg har auka mykje, medan høg risikoklasse har minka.

Risikoklasse middels er lite endra. Dette viser at veksten i utlån har kome i låg risikoklasse.

Gruppevis nedskrivningar, som utgjer kr 2,6 mill., er vurdert i høve til banken si tapseksponering totalt i gruppene 8 - 12 (høg).

Forventa årleg tapsnivå - forventa tap i høve til renteinntekter

I banken er det eit mål å vektleggje risiko ved prising av engasjement, slik at lån og kredittar med lågaste rente har tilsvarande låg risiko.

Overvaking av kredittrisiko og oppfølging av tapsutsette engasjement er særskilt viktig. Kredittrisikoen vert overvaka kontinuerleg gjennom analysar, misleghaldsrapportering, restanse- og overtrettsrapportering.

Ein vurderer det slik at årlege tap ikkje vil overstige 0,2 % av brutto utlån dei næraste tre åra. Vurderinga byggjer på røynsler frå tidlegare år, kjennskap til banken sine lånekundar, oppfølginga av kredittrisikoen og enkeltengasjement og tapsestimat frå Noregs Bank.

Tapa vert forventa å kome i grupper med høg risiko. Ein forventar at tapa ligg innanfor den samla forventa renteinntekta for gruppa.

Bokført/verkeleg verdi på utlån til kundar

Utlån og garantiar vert verdsette i tråd med "Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantiar". Det ligg ikkje føre grunnar som skulle tilseie at verkeleg verdi/marknadspisar avvik frå amortisert kost.

Lån og garantiar vert verdsette til pålydande når renter og avdrag vert betjente etter avtalen, og det elles ikkje er objektive forhold som tilseier at engasjementet bør nedskrivas.

Dersom det ligg føre objektive bevis for verdifall på enkelte utlån eller grupper av utlån, er låna nedskrive. Etter forskrifta skal slikelån nedskrivas med differansen mellom balanseført verdi og noverdien av framtidige kontantstrømar, utrekna etter forventa levetid på lånet. Nedskrivningar vert klassifiserte som tapkostnad, og renteinntekter vert resultatførte etter effektiv rentemetode.

Modellen vår byggjer på at det ligg føre objektive bevis for risiko for tap, vert det gjort ei totalvurdering av betalingsevna til kunden, av denrealsikkerheit som er stilt for lånet samt av sannsynet for tap. Det estimerte tapet vert nedskrive som individuell nedskrivning på engasjementet. Nedskrivninga vert klassifisert som tapkostnad.

Objektive bevis på at eit utlån har verdifall baserer seg på observerte data banken har kjennskap til om følgjande type hendingar: Vesentlege finansielle problem hjå låntakar, betalingsmisleghald eller andre vesentlege kontraktsbrot, opplåning for inndekking av termin, finansiell restrukturering, gjeldsforhandling, konkurs.

Utlån, garantiar og unyttta kreditt fordelt på bransjar

2017	Brutto utlån	Garantiar	Potensiell eksponering	Misleghaldne engasjement	Tapsutsette engasjement	Individuell nedskrivning	Gruppe nedskrivning
Personkundar	1 188 840	879	7 524	3 775	4 095	1 245	
Næringslivskundar	153 628	18 269	16 026	6 927	7 579	6 529	2 600
Sum utlån og garantiar	1 342 468	19 148	23 550	10 702	11 674	7 774	0
Sum utlån inkl. lån overført til boligkreditt	1 964 315						
Primærnæringer	13 082	126	1 328	0	0	0	
Bygg og anlegg	39 047	13 438	4 288	3 355	7 579	6 529	
Eigedomsdrift, finansiell tenesteyting	53 053	0	1 129	0	0	0	
Varehandel, hotell og restaurantdrift	23 022	3 624	3 446	3 569	0	0	
Transport, post og telekommunikasjon	2 487	229	60	3	0	0	
Tenesteytande verksemd	10 591	140	777	0	0	0	
Industri og bergverk	12 504	712	4 998	0	0	0	
Sum næringskundar	153 786	18 269	16 026	6 927	7 579	6 529	

Banken har overført 28,7% av personkundelåna til Eika Boligkreditt AS pr. 31.12.2017. På same tid året før var overføringsgraden 28,3%.

2016	Brutto utlån	Garantiar	Potensiell eksponering	Misleghaldne engasjement	Tapsutsette engasjement	Individuell nedskrivning	Gruppe nedskrivning
Personkunder	1 108 308	1 037	7 051	6 746	4 159	1 892	
Næringslivskunder	165 930	23 876	18 019	0	14 428	640	2 600
Sum utlån og garantiar	1 274 238	24 913	25 070	6 746	18 587	2 532	0
Sum utlån inkl. lån overført til boligkreditt	1 779 892						
Primærnæringer	13 228	126	1 453	0	0	0	
Bygg og anlegg	33 741	18 950	5 205	0	14 428	640	
Eigedomsdrift, finansiell tenesteyting	55 217	192	60	0	0	0	
Varehandel, hotell og restaurantdrift	23 701	3 283	4 479	0	0	0	
Transport, post og telekommunikasjon	2 525	388	50	0	0	0	
Tenesteytande verksemd	20 329	100	1 509	0	0	0	
Industri og bergverk	17 189	837	5 263	0	0	0	
Sum næringskunder	165 930	23 876	18 019	0	14 428	640	

Tap på utlån og garantiar

Årets tapskostnader	2017			2016		
	Tap på kreditt-institusjonar	Tap på utlån	Tap på garantiar	Tap på kreditt-institusjonar	Tap på utlån	Tap på garantiar
Periodens endring i individuelle nedskrivningar	-	5 242	-	-	707	-
+Periodens endring i gruppevise nedskrivningar	-	-	-	-	-	-
+Periodens konstaterte tap der det tidl år er føreteke individuell nedskrivning	-	311	-	-	183	-
+Periodens konstaterte tap der det tidl år ikkje er føreteke individuell nedskrivning	-	577	-	-	867	-
-Periodens inngang på tidlegare periodars konst.tap	-	(33)	-	-	(59)	-
=Periodens tapskostnad	-	6 097	-	-	1 698	-

Banken har ikkje renteinntekter som ikkje er inntektsført.

	2017	2016
Renter på engasjement som er tapsutsette utgjær	676	843

	2017			2016		
	Utlån til og fordring på kredittinst	Utlån til og fordring på kundar	Garanti ansvar	Utlån til og fordring på kredittinst	Utlån til og fordring på kundar	Garanti ansvar
Endringar i individuelle nedskrivningar						
Individuell nedskrivning 1.1.	-	2 532	-	-	1 825	-
Periodens konstaterte tap der det tidlegare er føreteke individuell nedskrivning	-	311	-	-	185	-
Auka individuelle nedskrivningar i perioden	-	-	-	-	-	-
Nye individuelle nedskrivningar i perioden	-	6 529	-	-	892	-
Tilbakeføring av individuelle nedskrivningar i perioden	-	976	-	-	-	-
Individuell nedskrivning 31.12.	-	7 774	-	-	2 532	-
Endring i gruppevise nedskrivningar						
Nedskrivning på grupper av utlån 1.1		2 600	-		2 600	-
+/- periodens nedskrivning på grupper av utlån		-	-		-	-
Nedskrivning på grupper av utlån 31.12		2 600	-		2 600	-

Gruppevise nedskrivningar tek høgde for tap på engasjement i banken si portefølje, som på balansetidspunktet ikkje er identifisert som tapsutsette. Systemet for avsetjing byggjer på historiske tap samt utviklinga i engasjement med høg risiko.

Misleghaldne og tapsutsette utlån	2017	2016	2015	2014	2013
Misleghaldne utlån totalt	10 702	6 746	2 651	2 950	13 167
Individuell nedskrivning	-3 000	-647	-185	-949	-2 170
Netto misleghaldne utlån	7 702	6 099	2 466	2 001	10 997
Andre tapsutsette lån totalt	11 674	18 587	15 848	5 694	5 039
Individuell nedskrivning	-4 774	-1 885	-1 640	-1 300	-1 100
Netto andre tapsutsette lån	6 900	16 702	14 208	4 394	3 939

Misleghald refererer seg til kundar som ikkje har betalt termin på utlån innan 90 dagar etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikkje er dekkja inn som avtala etter 90 dagar etter at overtrekket skjedde. Samla misleghald over 30 dagar utgjær 11.398'.

Aldersfordeling av misleghaldne og tapsutsette utlån

	Over 3 tom 6 mnd	Over 6 mnd tom 12 mnd	Over 1 år	Sum misleghaldne lån	Tapsutsette lån	Sikkerheiter for mislegh. lån	Sikkerheiter for tapsuts. lån
31.12.2017							
Privatmarknad	0	328	3 447	3 775	4 095	4 064	1 300
Bedriftsmarknad	0	6 924	3	6 927	7 579	4 356	4 049
Sum	0	7 252	3 450	10 702	11 674	8 420	5 349
31.12.2016							
Privatmarknad	0	4 336	2 410	6 746	4 159	6 384	1 300
Bedriftsmarknad	0	0	0	0	14 428	0	14 000
Sum	0	4 336	2 410	6 746	18 587	6 384	15 300

Note 7 - Overtagne egedelar

Overtagne egedelar

I samband med konstatering av tap på engasjement har banken tidlegare overteke ein fritidseigedom, verdivurdert til 4,65 mill kroner. Egedomen vart seldt i 2017 for 4,35 mill kroner.

Type egedel	2017	2016
Overtagne egedomar for vidaresal	0	4 650

Note - 8 Obligasjonar, sertifikat og andre renteberande verdipapir

Verdsetjing

Banken si portefølje av obligasjonar er vurdert til lågaste av kjøpskostnad og verkeleg verdi/marknadverdi på balansetidspunktet.

Heile porteføljen er klassifisert som omløpsmidlar.

Utrekninga av verkeleg verdi byggjer på børskurs og/eller observerte marknadsvordiar, og alle papira er i NOK.

Omløpsmidlar	Risikovekt	Bokført verdi	Pålydande verdi	Kostpris	Marknadsvordi	Børsnotert del av bokf
Utferda av det offentlege						
Kommunar	20 %	30 044	30 000	30 059	30 045	30 045
Sum		30 044	30 000	30 059	30 045	30 045
Utferda av andre						
Bankobligasjonar	20 %	31 039	31 000	31 052	31 144	31 144
Bankobligasjonar - ansvarleg lån	100 %	-	-	-	-	-
Kredittføretak - OMF	(1) 10 %	47 199	47 000	47 389	47 323	47 323
Kredittføretak	20 %	-	-	-	-	0
Industri	100 %	-	-	-	-	0
Andre sektorer	100 %	-	-	-	-	0
Sum		78 238	78 000	78 441	78 467	78 467
Sum sertifikat, obligasjonar mv		108 282	108 000	108 500	108 512	108 512

Årets nto nedskr/reversert nedsk

218

Bokført verdi

108 282

Av dette deponert som sikkerheit for lån i Noregs Bank (haircutverdi)

55 056

F-lån i Norges Bank

-

Fri likviditet/sikkerheit for ytterlegare lånerett i Noregs Bank

75 086

(1) Banken har, gjennom rammeavtale med Eika Boligkreditt, garantert å kjøpe nyutferda OMF'ar om EBK ikkje kan innhente likviditet på annan måte. Garantien kan variere frå månad til månad og utgjer 0 mill kr ved utgangen av året.

Gjennomsnittleg vekta eff. rente på obligasjonsporteføljen pr 31-12-2017 utgjer 1,58 % (31-12-2016: 1,89 %).

Note 9 - Ansvarleg lånekapital i andre føretak

Bokført som utlån til og fordring på kredittinstitusjonar:

Pålydande

Bokført

Medlemsinnskott KfS

4 800

4 800

Bokført som sertifikat og obligasjonar:

Ansvarleg lånekapital

-

-

Note 10 - Aksjar, andelar og andre verdipapir med variabel avkastning

Verdsetjing

Aksje-/rentefond vert klassifisert som omløpsmiddel, og vurdert til lågaste av kostpris og verkeleg verdi.

Aksjar klassifisert som anleggsmidlar er vurdert til kostpris, men vert nedskrive når verkeleg verdi (marknadverdi) vert vurdert/observert å vere lågare enn kostpris.

Spesifikasjon etter grupper:	Balanseført verdi	Verkeleg verdi	Kostpris	Andel børsnotert		
Omløpsmidlar						
Omløpsportefølje	12 651	12 651	12 613	12 613		
Andre omløpsmidlar	0	0	0	0		
Anleggsmidlar	36 696	36 836	36 696	0		
Sum omløpsmidlar og anleggsmidlar	49 347	49 487	49 309	12 613		
Av dette deponert som sikkerheit for lån i Noregs Bank	0					
Omløpsportefølje						
Spesifikasjon	Tal på aksjar	Resultatført verdiendring	Balanseført verdi	Verkeleg verdipris	Kost-	Andel børsnotert
Eika Sparebank	12 374	247	12 651	12 651	12 724	12 724
		0	0	0	0	0
Sum omløpsportefølje		-	12 651	12 651	12 724	12 724

Anleggsmidler Spesifikasjon	Org.nr.	Tal på aksjar	Resultatført verdiendring	Balanseført verdi	Verkeleg verdi*	Kost- pris	Andel børsnotert
Aksjar:							
SDC	DK0183232751	1 476	0	669	730	669	0
Eika Gruppen AS	979319568	99 161	0	3 963	3 963	3 963	0
Eika Boligkreditt AS	885621252	7 093 043	0	29 761	29 848	29 761	0
Sparebankmaterieill Spama	916148690	200	0	20	20	20	0
DNB ASA	981276957	-	0	0	0	0	0
Kredittforeningen for Sparebanker	986018930	460	0	474	474	474	0
Kvinesdal Sparebank	937894805	5 714	0	571	571	571	0
Eiendoms-kreditt	979391285	11 383	0	1 147	1 147	1 147	0
Aust-Agder Næringselskap	929263162	2 000	0	20	20	20	0
BankID Norge AS	913851080	40	0	63	63	63	0
NorProAS	996154262	4 037	0	8	0	8	0
Sum anleggsmidler			0	36 696	36 836	36 696	0
Sum aksjar, andelar o a verdipapir med variabel avkastning							
				49 347	49 487	49 420	

*Jverkeleg verdi tilsvarar kostpris og/eller observert redusert verdi (verdijustert eigenkapital)

Porteføljendring gjennom året av verdipapir som er anleggsmiddel:

	01.01.2017	Nedskrivn	Reklass.	Tilgang	Avgang	31.12.2017
Anleggsaksjer	32 669	0	0	4 754	727	36 696

Note 11 - Varige driftsmidler og immaterielle eigedelar

Faste eigedomar og andre varige driftsmidler vert balanseførte til kostpris med årleg fråtrekt ordinære avskrivningar. Ordinære avskrivningar tilsvarar ei lineær avskrivning over forventa levetid for det enkelte driftsmiddel.

	Maskinar inv/ transpm.	Bankbygg, hytte, tomter
Kostpris 1/1	8 104	21 951
Årets tilgang	420	-
Årets avgang		
Kostpris 31/12	8 524	21 951
Akkumulerte avskrivningar 1/1	6 763	8 576
Årets avskrivningar	216	283
Akkumulerte avskrivningar 31/12	6 979	8 859
Bokført verdi pr. 31.12.	1 545	13 093
Avskrivingssatsar	10 - 20%	0 - 2%

Fast eigedom	Type	Geografisk lokalisering	Areal m ²	Av dette utleigd areal m ²	Balanseført verdi 31.12
Hovudkontor	Bankbygg	Valle	1050	200	4 985
Filial Rysstad	Bankbygg	Valle	80		1 709
Leilegheit Rysstadunet	Leilegheit	Valle	80	80	1 400
Bedriftsleilegheit	Leilegheit	Kristiansand	105		4 998
Sum					13 093

Note 12 - Andre eigedelar

Uvesentlege beløp spesifiserast ikkje.

Note 13 - Forvaltning av finansielle instrument

Banken utfører ikkje forvaltning av finansielle instrument.

Note 14 - Sals- og gjenkjøpsavtalar

Banken har ikkje sals- eller gjenkjøpsavtalar.

Note 15 - Gjeld

Gjeld til kredittinstitusjonar	Valuta	2017	2016
Lån / innskot frå kredittinstitusjonar utan avtala løpetid	NOK	-	-
Lån / innskot frå kredittinstitusjonar utan avtala løpetid	NOK	-	-
Lån / innskot frå kredittinstitusjonar med avtala løpetid	NOK	160 466	160 488
Sum gjeld til kredittinstitusjonar		160 466	160 488
Gjennomsnittleg rentesats		2,20 %	2,31 %

Lån med avtala løpetid omfattar innlån fra KFS på kr MNOK 160. Forfall på innlåna fordeler seg på 2019; MNOK 75, 2020; MNOK 50, 2022; MNOK35. Det er ikkje stilt sikkerheit for gjelda.

Gjennomsnittleg rente er utrekna på grunnlag av faktisk rentekostnad gjennom året i prosent av gjennomsnittleg gjeld til kredittinstitusjonar.

Innskot frå og gjeld til kundar	Valuta	2017	2016
Innskot frå og gjeld til kundar utan avtala løpetid	NOK	638 147	608 473
Innskot frå og gjeld til kundar med avtala løpetid	NOK	523 742	508 108
Sum gjeld til kundar		1 161 889	1 116 581
Gjennomsnittleg rentesats		0,85 %	0,84 %

Gjeld stifta ved utferding av verdipapir

Obligasjonslån	Opptatt år	Forfall	Nominell rtr.	Gj.snitt rtr.	Nominell verdi	Underkurs	Gjeld pr 31/12
N00010780588	2016	07.06.2018	Nib. + 85 bp	1,90 %	25 000	-	25 000
N00010793409	2017	26.05.2021	Nib. + 1,10 bp	2,28 %	50 000	85	49 915

Låna er i norske kroner, og det er ikkje stilt sikkerheit for gjelda. Gjennomsnittleg rente er utrekna på grunnlag av faktisk rentekostnad gjennom året i prosent av vekta saldo på obligasjonslånet.

Anna gjeld	2017	2016
Spesifisert på dei viktigaste enkeltpostane:		
Bankremisser	78	51
Betalbar skatt	1 111	2 395
Leverandørgjeld og offentleg gjeld og avgifter	1 770	1 175
Betalingsssystem	1 470	1 837
Anna gjeld	152	170
Sum anna gjeld	4 581	5 628

Note 16 - Ansvarleg lån

Banken har ikkje utferda ansvarlege lån eller andre eigenkapitalinstrument.

Note 17 - Lån med resultatavhengig rente

Banken har ikkje lån med resultatavhengig rente.

Note 18 - Endringar i eigenkapitalen

	Sparebankens fond	Gåvefond	Sum eigenkapital	Sum disponering
Eigenkapital 1.1	188 008	6 903	194 911	
Endring estimatavvik 31.12.	620		620	
Disponering av årets resultat	7 865		7 865	7 865
Overføring fra gåvefond		-1 023	-1 023	0
Eigenkapital 31.12	196 493	5 880	202 373	7 865

Resultat etter skatt pr 31.12.2017 utgjør 0,51 % av gjennomsnittleg forvaltningskapital.

Note 19 - Kapitaldekning

Krav til kapitaldekning er ein minimum ansvarleg kapital på 8% av eit nærare definert grunnlag. I tillegg til dette kjem særskilte bufferkrav.

Banken har sjølv ein prosess for å vurdere samla kapitalbehov. Vurderinga byggjer på risikoprofilen til banken.

Ansvarleg kapital	2017	2016
Sparebankens fond	196 493	188 008
Gåvefond	5 880	6 903
Overfinansiert pensjonsskyldnad, fråtrekt utsett skatt	-1 522	-584
Utsett skattefordel og andre immaterielle eigedelar	-	-
Ansvarleg kapital i andre finansinstitusjonar	-21 402	-18 237
Rein kjernekapital	179 449	176 090
Fondsobligasjon	-	-
Kjernekapital	179 449	176 090
Tidsavgrensa ansvarleg lånekapital	-	-
Tilleggskapital	-	-
Netto ansvarleg kapital	179 449	176 090

Tilleggskapital er nærare spesifisert i note 16.

Spesifikasjon av bankens utrekningsgrunnlag, kapitalkrav og kapitaldekningsprosent

Eksponeringskategori/ Utrekningsgrunnlag risikotype	Utrekningsgrunnlag Eigedelar		Utrekningsgrunnlag Utanom balansen		Utrekningsgrunnlag TOTALT	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Statar og sentralbankar	0	0	0	0	0	0
Lokale/reg. myndigheiter	6 022	4 850	0	0	6 022	4 850
Institusjonar	21 226	16 017	0	0	21 226	16 017
Føretak	35 013	50 256	6 537	14 255	41 550	64 511
Pant i fast eigedom	524 144	496 133	18 195	14 395	542 339	510 528
Forfalne engasjement	8 516	6 434	2 982	0	11 498	6 434
Obl. med føretrinnrett	4 726	3 169	0	0	4 726	3 169
Andelar i verdipapirfond	6 325	2 493	0	0	6 325	2 493
Eigenkapitalposisjonar	20 094	21 327	0	0	20 094	21 327
Andre engasjement	97 062	92 364	5 599	2 967	102 661	95 331
Kreditrisiko	723 128	693 043	33 313	31 617	756 441	724 660
Motpartsrisiko					0	0
Operasjonell risiko					69 851	69 124
Sum alle risikoar					826 292	793 784
Kjernekapitaldekning					21,72 %	22,18 %
Kapitaldekning					21,72 %	22,18 %

Note 20 - Postar utanom balansen

Vilkårsette skyldnader - Garantiar	2017	2016
Betalingsgarantiar	3 189	2 758
Kontraktsgarantiar	11 197	16 504
Anna garantiansvar	3 012	3 901
Lånegarantiar - Eika BoligKreditt	41 100	36 733
Garantiar for skattar	1 750	1 750
Garanti ovanfor Bankenes sikringsfond	sjå note 15	-
Sum vilkårsette skyldnader	60 248	61 646

Banken stiller garanti for lån som kundane våre har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som kriterie at lånet er innanfor 60 % av panteobjektet (bustad/hytte). Vidare må det vere takst på eigedomen og taksten må ikkje vere eldre enn 6 månader når lånet vert teke opp. Bankens sine kundar har pr 31.12.17 lån for 621,8 MNOK hos EBK (31.12.16 505,7 MNOK).

Garantibeløpet ovanfor EBK vart endra i 2015 og er no todelt:

Tapsgarantien er avgrensa til 1% av den til einkvar tid samla låneportefølje i Eika Boligkreditt, men likevel slik at for låneporteføljer som ikkje overstig NOK 500 mill utgjær tapsgarantien minimum NOK 5 mill.

Saksgarantien gjeld for heile lånebeløpet frå banken ber om utbetaling til pantesikkerheiter har oppnådd rettsvern.

EBK har også rett til å motrekne eventuelle tap i banken sin provisjon for kundehandsaming i ein periode på inntil 3 år.

Spesifikasjon av garantiar til EBK	2017	2016
Tapsgaranti	5 536	5 057
Saksgaranti	35 564	31 676
Del av felles garantiramme	-	-
Sum	41 100	36 733

Andre skyldnader ovanfor EBK (1)	2017	2016
	-	-

Alle lån i EBK ligg innanfor 60 % av forsvarleg verdigrunnlag, altså i godt sikra bustadlån. Restrisiko knytt til lån formidla til EBK er etter banken si vurdering avgrensa. Bankens sine utlån gjennom EBK gjeld i hovudsak nye lån eller refinansiering, og desse har difor ikkje i vesentleg grad vore bokført på banken sin balanse.

Sidan lån formidla til EBK utelukkande er godt sikra lån, ventar banken låg misleghaldssannsyn, og at volumet på lån som vert tekne tilbake til eigen balanse ikkje vil vere vesentleg for banken sin likviditet. Dersom ein legg til grunn 1 % misleghald i porteføljen, vil dette utgjere omlag 5 mill. kroner. Likviditetsrisikoen knytta til lån formidla til EBK er etter banken si vurdering ikkje vesentleg.

(1) Banken har, saman med andre eigarbankar, teke på seg ei likviditetsforplikting ovanfor EBK. Den går ut på å kjøpe obligasjonar med førertrinsrett (OMF-ar) utferda av EBK for ein forholdsmessig del. Likviditetsforpliktinga vert estimert og rapportert månadleig frå EBK, og pr 31.12.2017 utgjorde denne forpliktinga 0 kr for Valle Sparebank.

Skyldnader	2017	2016
Løyvde, ikkje utbetalte lån og unyttta kredittar	31 879	33 399
Sum skyldnader utanom balansen	31 879	33 399

Eigedelar deponert som sikkerheit for F-lån i Norges Bank	Haircutverdi NB 2017	2017	2016
Obligasjonar - sjå note 8	55 056	57 212	31 632
Pengemarkedsfond - sjå note 10	-	-	-
Sum skyldnader utanom balansen	55 056	57 212	31 632

Note 21 -Vilkårsette utfall

Arten og omfanget av vilkårsette skyldnader gjeld garantiar og pensjonsskyldnader. Det vert synt til note nr. 20 og 27.

Note 22 - Fordeling av inntekt på geografisk område

Inntektene fordeler seg geografisk i hovudsak i same forhold som den underliggjande hovudstol:

	%	SUM	Brutto utlån	Garantiar	Potensiell eksponering
Aust-Agder fylke	39,16 %	542 494	505 616	17 087	19 791
Av dette i Valle kommune	25,99 %	360 025	327 170	16 290	16 565
Landet elles	60,84 %	842 672	836 852	2 061	3 759
Utlandet	0,00 %	-	-	-	-
SUM	100,00 %	1 385 166	1 342 468	19 148	23 550

Note 23 - Forvaltning- og administrasjonstenester

Banken forvaltar etablerings- og næringslån for Valle kommune og Bykle kommune for i alt kr 14,2 mill. Bankens sine oppgåver er regulerte i egne avtalar og inneber ingen kredittrisiko for banken.

Note 24 - Spesifikasjon av provisjonsinntekter og inntekter fra banktenester

	2017	2016
Garantiprovisjon	316	248
Kredittformidling (provisjon EBK)	2 385	1 338
Betalingsformidling	3 904	4 230
Verdipapirromsetjing/forvaltning	348	240
Forsikringstenester, provisjon	1 307	1 311
Anna verksemd	56	60
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktenester	8 316	7 427

Note 25 - Andre driftsinntekter

	2017	2016
Driftsinntekter fast eidegom	208	217
Gevinst ved sal av driftsmidler	-	-
Sum andre driftsinntekter	208	217

Note 26 - Løn og generelle administrasjonskostnader

	2017	2016
Periodens kostnad knyttet til rentesubsidiering av lån til tilsette utgjør	126	173

Lån til tilsette er gjevne etter særskilte retningslinjer vedtekne av styret. Låna er gjevne med subsidiert rente. Utrekna rentesubsidiering er differansen mellom lånerente og normrenta fastsett av styresmaktene, og inneber ei fordelkattlegging for den enkelte tilsette. Beløpet er ikkje ført som kostnad i rekneskapen, men rentesubsidieringa reduserer bankens renteinntekter tilsvarande

Note 27 - Pensjonskostnader og pensjonsskyldnader - talet på tilsette

Talet på tilsette ved utgangen av året er 15 som samla har utført 12,88 årsverk. OTP - Obligatorisk tenestepensjon er pliktig. Banken si ordning tilfredsstiller krava.

Innskotspensjon

Frå og med år 2009 vert nyttilsette knytt til ei innskotsbasert pensjonsordning. Tre personar er omfatta av denne ordninga pr i dag.

Fondsbaserte skyldnader:

Banken har pensjonsforsikring i DNB som forvaltar pensjonsmidlane innanfor dei generelle retningslinjer som gjeld for forsikringsselskap. Hovudvilkår er 30 års opptening på den ordinære pensjonen. Dei tilsette kan velje å ta ut den nye AFP-ordninga frå og med fylte 62 år, også ved sida av å stå i jobb, og den gjev ytterlegare opptening ved arbeid fram til 67 år. Den nye AFP-ordninga er ei ytelsesbasert fleireforetakspensjonsordning, og finansierast gjennom premiar som vert fastsett som ein prosent av løn. Førrebeleg ligg det ikkje føre noko påliteleg måling og allokering av skyldnader og midlar i ordninga. Rekneskapsmessig vert ordninga behandla som ei innskotsbasert pensjonsordning der premiebetalinger kostnadsførast løpande, og inga avsetjing vert gjort i rekneskapen. Det er ikkje fondsoppbygging i ordninga og det vert venta at premienivået vil auke dei kommande åra.

Ikkje fondsbaserte skyldnader:

Ny AFP-ordning er etablert frå 1-1-2011. Den nye AFP-ordninga er, i motsetnad til den gamle, ikkje ei førtidspensjonsordning, men ei ordning som gjev eit livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. Dei tilsette kan velje å ta ut den nye AFP-ordninga frå og med fylte 62 år, også ved sida av å stå i jobb, og den gjev ytterlegare opptening ved arbeid fram til 67 år. Den nye AFP-ordninga er ei ytelsesbasert fleireforetakspensjonsordning, og finansierast gjennom premiar som vert fastsett som ein prosent av løn. Førrebeleg ligg det ikkje føre noko påliteleg måling og allokering av skyldnader og midlar i ordninga. Rekneskapsmessig vert ordninga behandla som ei innskotsbasert pensjonsordning der premiebetalinger kostnadsførast løpande, og inga avsetjing vert gjort i rekneskapen. Det er ikkje fondsoppbygging i ordninga og det vert venta at premienivået vil auke dei kommande åra.

Ved verdsetting av pensjonsmidlane og ved måling av påkomne skyldnader, vert estimerte verdiar nytta. Pr 1.1.2015 gjekk banken over frå å føre pensjonskostnaden i samsvar med Oppdatert NRS 6 Pensjonskostnaden til IAS 19R. Estimataviket på skyldnaden vert no ført mot eigenkapitalen.

Desse føresetnadene er lagt til grunn for estimata:

	2017	2016
Avkastning på pensjonsmidlar	2,30 %	2,10 %
Diskonteringsrente	2,30 %	2,10 %
Årleg lønsvest	2,50 %	2,25 %
Årleg G-regulering	2,25 %	2,00 %
Årleg regulering av pensjonar under betaling	0,40 %	0,00 %
Gjennomsnittleg arbeidsgjevaravg.faktor	10,60 %	10,60 %

	SUM 2017	Sikra ytingar 2017	Usikra ytingar 2017	SUM 2016
Pensjonskostnader:				
Årets pensjonsopptening	350	350	0	330
+ Rentekostnad på pensjonsskyldnader	6	6	0	7
= Pensjonskostnad (brutto)	356	356	0	337
- Forventa avkastning på pensjonsmidlar	-24	-24	0	-12
+ Administrasjonskostnader	40	40	0	31
= Pensjonskostnad (netto)	372	372	0	356
+ Resultatført estimatavvik	0	0	0	0
= Pensjonskostnad	372	372	0	356

I tillegg kjem innskotsbaserte ytingar

Premie innskotspensjon	108			90
Premie serviceavtale	30			30
Premie ny AFP-ordning	143			186
SUM pensjonskostnad	653			662

Pensjonsskyldnader	Overfinansiering av pensjonsskyldnaden		Pensjonsskyldnad	
	2017 Estimert	2016 Estimert	2017 Estimert	2016 Estimert
Rekneskapsført overfinansiering	-779	-77	-	-
Pensjonsskyldnader (brutto/PBO)	-	-	-	-
Pensjonskostnad	372	356	-	-
Innbetalinger/utbetalinger	-794	-902	-	-
Estimatavvik over OCI	-828	-156	-	-
= Pensjonsskyldnader (netto)	-2 029	-779	-	-
+ Ikkje resultatført estimatavvik	-	-	-	-
= Balansførte pensjonsmidler/-skyldnader inkludert avgift	-2 029	-779	-	-
Inkluderer arbeidsgjevaravgift med	274	75	-	-

Note 28 a - Ytingar til leiande personar

Banken nyttar ikkje aksjeverdbasert godtgjering.

Leiande tilsette og tillitsvalde		2017	2016
Løn og annan godtgjering til adm. banksjef Vidar H. Homme , inkl. bonus		1 068	1 021
Godtgjering til styremedlemer			
Jostein Rysstad	Styreleiar	60	60
Olav Mosdøl	Nestleiar	40	40
Anne Gjerden	Styremedlem	40	-
Magnhild Bjørnarå	Styremedlem	-	40
Geir Olav Uppstad	Styremedlem	40	40
Gro Haatveit	Styremedlem	40	40
Erling Sagneskar	Varamedlem	1	2
SUM for styret		221	222
Godtgjering til medlemer i generalforsamling			
Liv Bratlie Løyland	Leiar	8	8
Godtgjering til medlemer i generalforsamling og valnemnd		25	27

Note 28 b - Lån til leiande personar mv.

	2017		2016	
	Lån	Garanti	Lån	Garanti
<i>Tilsette:</i>				
Banksjef	2 000	-	3 103	-
Andre tilsette	18 896	-	17 396	-
Sum tilsette	20 896	-	20 499	-
Styret				
Jostein Rysstad	Styreleiar	4 844	5 057	-
Olav Mosdøl	Nestleiar	793	975	-
Geir Olav Uppstad	Styremedlem	-	-	-
Anne Gjerden	Styremedlem	-	-	-
Sum styret eks banksjef	5 637	-	6 032	-
x) Lån til tilsette repr inngår ovanfor i lån til andre tilsette				
Generalforsamling (16 medlemer):				
Generalforsamlingsleiar Liv Bratlie Løyland	-	-	-	-
Andre medlemer av generalforsamlinget (15 medlemer)	16 125	-	16 375	-
Sum generalforsamlinget x)	16 125	-	16 375	-

x) Lån til 2 tilsette repr inngår ovanfor i lån til andre tilsette

Vilkår for lån og garantiar er gjevne på standard vilkår og/eller dei generelle vilkåra som gjeld for alle tilsette. Kontrollnemnda utgår i 2016.

Note 29 - Spesifikasjon av andre driftskostnader

	2017	2016
Driftskostnad fast eigedom	651	657
Leige av lokal	575	538
Maskinar, inventar og transportmidlar	234	217
Revisjonshonorar inkl mva	274	264
Forsikringar og kontingentar	2 929	2 687
Eksterne tenester utanom ordinær forretningsdrift	1 684	88
Andre ordinære tap	76	58
Andre driftskostnader	507	610
Sum andre driftskostnader	6 930	5 119
Spesifikasjon av revisjonshonorar inkl mva:		
Lovpålagt revisjon	200	200
Likningspapir	12	12
Andre tenester utanfor revisjon	62	52
Sum revisjon og bistand inkl mva	274	264

Note 30 - Skattekostnad

Betalbar skatt og endring i utsett skatt/utsett skattefordel utgjør skattekostnaden til banken.

Betalbar skatt:

Betalbar skatt utgjør 25 % av skattepliktig resultat og 0,15 % formueskatt. Det skattepliktige resultatet vil avvike frå det rekneskapsmessige resultatet gjennom permanente og midlertidige skilnader. Permanente skilnader er kostnader utan frådragsrett og/eller ikkje skattepliktige inntekter. Midlertidige skilnader er skilnader mellom rekneskapsmessige og skattemessige periodiseringar, som over tid vil utliknast.

Utsett skatt/utsett skattefordel:

Utsett skatt og utsett skattefordel vert utrekna på grunnlag av midlertidige skilnader mellom rekneskapsmessige og skattemessige verdiar. Den delen av den utsette skattefordelen som overstig utsett skatteskyldnad skal balanseførast når det er sannsynleg at banken vil kunne nyttiggjere seg fordelene gjennom framtidige frådrag i skattepliktig inntekt. Skattesatsen er basert på 25 %.

Kostnaden i resultatrekneskapan vert korrigert for evt avvik i den utrekna skatten for fjoråret og den endeleg utlikna skatten.

Betalbar skatt er utrekna slik:	2017	2016
Rekneskapsmessig resultat før skattekostnad	9 059	12 345
Permanente skilnader, inkl fritaksmetoden	-4 872	-2 984
Endringer i midlertidige skilnader	-1 144	-1 125
Skattepliktig inntekt	3 043	8 236

Inntektsskatt	761	2 059
Formueskatt	350	336
Betalbar skatt	1 111	2 395
For mykje (-)/for lite avsett fjoråret	5	-270
Endring i utsatt skatt	286	281
Effekt endring i utsett skatt v/føring dir.mot ek i året	-207	0
Skattekostnad i år	1 195	2 406

Utsett skatt og utsett skattefordel er utrekna slik:	31.12.2017	31.12.2016	Endring
Positive (skatteaukande) midlertidige skilnader			
Driftsmidler	998	1 053	55
Vinst og tapskonto	-	-	-
Overfinansiert pensj.skyldnad	2 029	779	-1 250
Sum positive skilnader	3 027	1 832	-1 195
Negative (skattereduserande) skilnader som kan utliknast			
Avsett skyldnad 31-12	-96	-50	46
Nedskrivning verdipapir	-218	-213	5
	-314	-263	51
Grunnlag (- utsett skattefordel)/utsett skatt	2 713	1 569	-1 144
Utsett skatt/(- utsett skattefordel) 25 %	678	392	-286
Negative skilnader som ikkje kan utliknast:			
Pensjonsskyldnad	-	-	-
Sum negative skilnader	-	-	-

Dei fyrste solstrålene på Holtehei. Hylesdalen er løynd i tåke

Kontantstrømoppstilling pr 31.12.2017

	2017	2016
Tilført frå årets drift (a)	8 248	10 025
Endring anna gjeld og pål. kostnader og forskotsbet. inntekter auke/(nedgong)	-1 830	-291
Utbetaling frå gåvefond	-1 023	-1 841
Endring andre eigedelar og forskotsbet. og opptente inntekter (auke)/nedgong	-700	159
Likviditetsendring i resultatrekneskapen	4 695	8 052
Endring utlån (auke)/nedgong	-68 230	-79 230
Endring nedskrivningar på tap	5 242	707
Endring overtatte eigedelar	4 177	1 971
Endring innskot frå og gjeld til kundar auke/(nedgong) auke/(nedgong)	45 308	48 571
A. Netto likviditetsendring frå verksemda	-8 808	-19 929
- Investering i immaterielle eigedelar	-	-
- Netto investering i varige driftsmidlar	-420	-62
Endring verdipapir (auke)/nedgong	-2 232	-34 009
B. Likviditetsendring vedr. investeringar	-2 652	-34 071
Endring i gjeld vedr.verdipapir auke/(nedgong)	-	-
Endring lån frå kredittinstitusjonar auke/(nedgong)	49 893	75 082
C. Likviditetsendring frå finansiering	49 893	75 082
A+B+C Sum endring likvider	38 433	21 082
+ Likviditetsbeholdning 1/1	57 143	36 061
=Likviditetsbeholdning 31/12	95 576	57 143
Unyttta trekkrettar	60 000	60 000
Likviditetsbeholdninga består av kasse, innskot i Norges Bank og utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar.		
(a) Tilført frå årets drift kjem fram slik:		
Resultat før skatt	9 060	12 345
Betalbar skatt	-1 116	-2 125
Endring nto. pensjonsskyldnader	-423	-543
Avskrivningar og nedskrivningar	727	348
Sum	8 248	10 025
Betalbar skatt 2017	1 111	2 395
for lite avsett 2016	5	-270
	1 116	2 125
Endring nto.pensjonsskyldnader ført mot ek	-1 250	-702
	828	157
	-422	-545
avrundingsdiff	-1	2
	-423	-543
avskrivningar og nedskrivningar	473	529
	498	445
	-118	-256
	-126	-370
	727	348

Til generalforsamlinga i Valle Sparebank

Melding frå uavhengig revisor

Fråsegn om revisjonen av årsrekneskapen

Konklusjon

Vi har revidert Valle Sparebank sin årsrekneskap som viser eit overskot på kr 7 865 000. Årsrekneskapen er samansett av balanse per 31. desember 2017, resultatrekneskap og kontantstraumoppstilling for rekneskapsåret avslutta per denne datoen og notar til årsrekneskapen, medrekna eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp.

Etter vår meining er årsrekneskapen som følgjer med, gitt i samsvar med lov og forskrifter og gir eit rettvisebilde av banken si finansielle stilling per 31. desember 2017, og av resultat og kontantstraumane for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen, i samsvar med rekneskapslova sine reglar og god rekneskapskikk i Noreg.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, medrekna dei internasjonale revisjonsstandardane International Standards on Auditing (ISA-ane). Våre oppgåver og plikter etter desse standardane er beskrivne i *Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen*. Vi er uavhengige av banken slik det er krav om i lov og forskrift, og har oppfylt dei andre etiske pliktene våre i samsvar med desse krava. Etter vår oppfatning er innhenta revisjonsbevis tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Ytterlegare informasjon

Styret og administrerande banksjef (leiinga) er ansvarleg for ytterlegare informasjon. Ytterlegare informasjon omfattar informasjon i årsmeldinga, men inkluderer ikkje årsrekneskapen og revisjonsmeldinga.

Vår fråsegn om revisjonen av årsrekneskapen dekkjer ikkje ytterlegare informasjon, og vi attesterer ikkje den ytterlegare informasjonen.

I samband med revisjonen av årsrekneskapen er det oppgåva vår å lese den ytterlegare informasjonen for å vurdere om det er vesentleg inkonsistens mellom denne og årsrekneskapen eller kunnskap vi har opparbeidd under revisjonen, eller om han tilsynelatande inneheld vesentleg feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den ytterlegare informasjonen inneheld vesentleg feilinformasjon er vi pålagde å rapportere det. Vi har ikkje noko å rapportere i så måte.

Leiinga sitt ansvar for årsrekneskapen

Leiinga er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen i samsvar med lov og forskrifter, og for at han gir eit rettvisebilde i samsvar med rekneskapslova sine reglar og god rekneskapskikk i Noreg. Leiinga er også ansvarleg for naudsynt intern kontroll for å kunne utarbeide ein rekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta.

Ved utarbeidinga av årsrekneskapen må leiinga ta standpunkt til banken si evne til å halde fram med drifta og på tilbørleg måte opplyse om tilhøve av betydning for dette. Føresetnaden om at drifta kan halde fram, skal leggjast til grunn for årsrekneskapen så lenge det ikkje er sannsynleg at verksemda vil bli avvikla.

Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen

Målet med revisjonen er å oppnå tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen totalt sett ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av feil eller misleg framferd, og å gi ei revisjonsmelding som inneheld konklusjonen vår. Tryggande sikkerheit er ein høg grad av tryggleik, men ingen garanti for at ein revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, alltid vil

avdekke vesentleg feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Feilinformasjon blir vurdert som vesentleg dersom han, åleine eller samla, innanfor rimelege grenser kan forventast å påverke økonomiske avgjerder som brukarane tar basert på årsrekneskapen.

Som del av ein revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, utøver vi profesjonelt skjønn og viser profesjonell skepsis gjennom heile revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentleg feilinformasjon i årsrekneskapen, enten det skuldast misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Vi utformar og gjennomfører revisjonshandlingar for å handtere slike risikoar, og hentar inn revisjonsbevis som er tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår. Risikoen for at vesentleg feilinformasjon som følge av misleg framferd ikkje blir avdekkta, er høgare enn for feilinformasjon som skuldast feil som ikkje er tilsikta, sidan misleg framferd kan innebere samarbeid, forfalsking, bevisste utelatingar, urette framstillingar, eller brot på interne kontrollrutinar.
- opparbeider vi oss ei forståing av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlingar som er formålstenlege etter tilhøva, men ikkje for å gi uttrykk for ei meining om effektiviteten av banken sin interne kontroll.
- evaluerer vi om rekneskapsprinsippa som er brukte, er formålstenlege, og vurderer om rekneskapsestimata og tilhøyrande noteopplysningar som er utarbeidde av leiinga, er rimelege.
- konkluderer vi, basert på innhenta revisjonsbevis, på om leiinga sin bruk av framleis driftføresetnaden ved fastsetting av årsrekneskapen er formålstenleg og om det er vesentleg uvisse knytt til hendingar eller tilhøve som kan skape tvil av betydning om banken si evne til å halde fram med drifta. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentleg uvisse, må vi i revisjonsmeldinga gjere merksam på tilleggsopplysningane i årsrekneskapen, eller, dersom slike tilleggsopplysningar ikkje er tilstrekkelege, at vi modifiserer konklusjonen vår om årsrekneskapen og årsmeldinga. Konklusjonane våre er basert på revisjonsbevis innhenta inntil datoen for revisjonsmeldinga. Etterfølgjande hendingar eller tilhøve kan likevel føre til at banken ikkje held fram med drifta.
- evaluerer vi den totale presentasjonen, strukturen og innhaldet, inkludert tilleggsopplysningane, og om årsrekneskapen representerer dei underliggjande transaksjonane og hendingane på ein måte som gir eit rettvise bilete.

Vi kommuniserer med styret mellom anna om det planlagde omfanget av revisjonen og til kva tid revisjonsarbeidet skal utførast. Vi utvekslar også informasjon om tilhøve av betydning som vi har avdekkta i løpet av revisjonen, samt om eventuelle svakheiter av betydning i den interne kontrollen.

Utsegn om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsmeldinga

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er beskriven ovanfor, meiner vi at opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen, føresetnaden om at drifta skal halde fram og framlegget til bruk av overskotet er konsistente med årsrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er beskriven ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikkje er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», meiner vi at leiinga har oppfylt plikta si til å sørge for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av banken sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringskikk i Noreg.

Arendal, 13. februar 2018
RSM Norge AS

Hans Olav Noraberg
Statsautorisert revisor

Frå Ljoms Gardet, Valle Austhei

Valle Sparebank

Telefon 37 93 60 60
[www.valle-sparebank](http://www.valle-sparebank.no) / post@valle-sparebank.no

Valle | Kristiansand | Vennesla

Foto: Tor Moseid og Ole Birger Lien/Setesdølen